

ES-QTC

Nr. 2/49

detsember 2006

Kallid hobikaaslased!

Kauneid jõule ning edukat uut aastat teile ja teie peredele!

Olgem
jätkuvalt
raadioaktiivsed!

ERAÜ juhatus

TÄNA LEHES:

WRTC siitpoolt ja sealtpoolt lompi vaadatuna

10 a diplomit ESTONIA AWARD

Mustlasena eetris

DXCC

Välipäev 2006

Jät kub ES1AR'i lugu

ES LL-välipäeva kokkuvõte

3670... FAQ

ADIF ja Cabrillo

Suvine kokkutulek Varblas

Võistlustulemusi

23-elementaarne antenn
432MHz-le

ES meeskond WRTC 2006 võistlustel

1990. aastal toimusid Seattle'is, USA-s, Hea Tahte Mängude raames esimesed raadioamatöörade maailmameistrivõistlused, mida kutsuti WRTC ehk World Radiosport Team Championship. „Team” tähistabki seda, et võistlusel osalevad 2-liikmelised meeskonnad. Seattle'is oli kohal 22 võistkonda 15 erinevast riigist, kaasa arvatud mitmed Venemaa meeskonnad, kes esimest korda oma nina ida-blokist välja said.

Õnneks on sellest võistlusest välja kasvanud võimas traditsioon ning loodud on tõeliste maailmameistrivõistluste kontseptsioon. 1996. aastal toimus WRTC San Franciscos, Californias. Taas kord läks võit ameeriklastele endile. Kui Seattle'is võitsid K1AR ja K1DG siis San Franciscos KROY ja K1TO. Aastal 2000 rändasid mängud Euroopasse Sloveeniasse. Siin oli juba 25 riiki esindatud 53 võistkonnaga. Esikoha võtsid taas ameeriklased K1TO ja N5TJ. Juba kahe aasta pärast toimus WRTC 2002 Soomes. Seal olime esmakordselt ka Eesti võistkonnaga kohal. Mitmeid tehnoloogilisi uuendusi kasutades viidi mängude tase uuele tasemele ja soomlased võisid enda üle igati uhked olla. Võit aga läks taaskord K1TO-le ja N5TJ-le.

Järgnevalt haarasid initsiatiivi brasiillased, kes PY5EG, Atilano de Oms'i, eestvõtul võtsid enda kanda WRTC 2006 korraldami-

Eesti esindusmeeskond ES5TV ja ES2RR

se. Neil oli raske ülesanne ületada tasemelt ja novaatorlikkuselt soomlasi ja nad võtsid seda väga tõsiselt. Korraldamise kaasati tuntud ja mõjukaid amatööre üle maailma ning leiti mitmeid rahakaid sponsoreid. Uuele tasemele viidi osalejate konkurs. Koostöös ama-

töörudega üle maailma töötati välja kriteeriumid, kus järjestati osaleda soovijad eelmise 3-4 aasta võistlustulemuste alusel. Arvesse võeti suurima rõhuga CQWW, WPX ja IARU võistluste tulemusi.

Järgneb lk 6

ERAÜ

EESTI RAADIOAMATÖÖRIDE ÜHING
Estonian Radio Amateurs Union
Founded 1935

Kirjad: P/k 125, 10502 Tallinn
e-post: erau@erau.ee
web: http://www.erau.ee

ERAÜ JUHATUS:

**Esimees ja LL-toimkonna esimees
TÕNNO VÄHK, ES5TV**
gsm: 56 800447, e-post: es5tv@erau.ee

**Aseesimees ja noortetoimkonna esimees
JÜRI RUUT, ES5JR**
gsm: 55 16384, e-post: es5jr@erau.ee

**ULL toimkonna esimees
MART TAGASAAR, ES2NJ**
gsm: 51 07808, e-post: es2nj@erau.ee

**PR-koordinaator
ARVO PIHL, ES5MC**
gsm: 50 94900, e-post: es5mc@erau.ee

**IT-koordinaator
KALLE LOTAMÕIS, ES2FN**
gsm: 50 46597, e-post: es2fn@erau.ee

**Varustus- ja logistikajuht
ARGO LAANEMAA, ES6QC**
gsm: 50 53351, e-post: es6qc@erau.ee

Laekur TÕNU ELHI, ES1DW
gsm: 51 33851, e-post: es1dw@erau.ee

KOMISJONID JA TOIMKONNAD:
**Järelvalvetoimkonna esimees
HELLAR LUIK, ES7FU**
gsm: 50 33291, e-post: es7fu@erau.ee

**Kesk-eksamikomisjoni esimees
HEIKI KALLAS, ES1AW**
gsm: 51 908990, e-post: es1aw@erau.ee

**Raadio-orienteerumise (RO) toimkonna
esimees TARMO GEDE**
gsm: 55 617277, e-post: ardf@erau.ee

**Ajalootoimkonna esimees
TOOMAS AARMA, ES2ABL**
gsm: 52 90705, e-post: es2abl@erau.ee

**Juhatuse tehniline sekretär-koordinaator
Arvo Kallaste, ES1CW**
GSM: 53 909190
Tell/fax: 6 570774
Kirjad: p/k 116, 10502 Tallinn
e-post: es1cw@erau.ee

Juhatuse alaline toimimiskoht ja QSL-talitus Tallinna
Polütehnikumis (Tallinn, Pärnu mnt.57, tuba 115) on
liikmetele avatud kolmapäeviti kl.14.30 kuni 17.30.
Teistel toopäevadel posti kättesaamiseks või
jätmiseks, on soovitatav eelnevalt läbirääkida ES1CW
kõnetraadil.

**MTÜ ERAÜ konto Hansapangas
nr.1120066318, pangakood 767.**

AJALUGU

10. aastat diplomit ESTONIA AWARD

ERAÜ diplom ESTONIA AWARD asutati 1995 aastal.

Üritasin koostada ülevaate diplomi saajatest ES-i uuel ajastul. Andmed pärinevad ES1CW-lt ja alates 2002 aastast minu toimetamistest. Esimesed kümmekond diplomit väljastati 1995 aasta teisel poolel. Seda tööd tegi Toomas Soomets, ES5RY aastatel 1995-97. Järgmisena oli diplomi manageriks Arvo Kallaste, ES1CW, kuni 2002.a.

Kolm esimest ES-amatööri, kes on saanud diplomi vastavalt liigile või peetud sidede arvule:

ES-HF	VHF	UHF	SHF	SIX	ES-HF-200
1. ES3RM	ES6QB	ES2RJ	ES2RJ	ES1CW	ES6PZ
2. ES6PZ	ES2RJ			ES6QB	ES7TH
3. ES1CW	ES8JX				ES2ABL/2LTJ/

ES-HF-300	ES-HF-400	ES-HF-500	ES-HF-600	ES-HF-700	ES-HF-800	SIX-50
1.ES1QD	ES1RA	ES6PZ	ES1RA	ES1RA	ES1RA	ES1ABR
2.ES1RA	ES4BG	ES4BG				
3.ES4BG	ES2ABL	ES1RA				

Sama Euroopa raadioamatöörade kohta:

EU-HF	VHF	UHF	SHF	SWL	SIX
1.DJ0IB	DL4LAX	OH2BNH	OH2BNH	ONL-4003	G0JHC
2.OH2LVA	OH2BNH	OH2KWR		DE0DXM	G4UPS
3.OH3LYA	OH2JVN	SM5TC			OH1XT

EU-HF-50	EU-HF-100	EU-HF-200	EU-HF-300	EU-HF-400
1.OH3LYA	OH3LYA	DJ0IB	DJ0IB	DJ0IB
2.	DJ0IB			

Ja DX-jaamad, ehk teistelt mandritelt.

DX-HF	DX-HF-100	DX-SIX	DX-SWL-SIX
1.K9EFR	VE3AT	VR6YYW	NL-213
2.JA9IFF			
3.4Z5GV			

Kokku on diplomeid välja antud 208 tk. Nendest ES-amatööridele 112, EU-sse 53, ja DX-jaamadele 43 diplomit.

ES-piirkondade järgi on olnud aktiivsemad ES1-d, seda 16 amatööriga, Järgnevad ES3—13, ES5—11, ES7—8, ES2—7, ES6—6, ES4—5, ES0—4 ja ES8 kolme raadioamatööriga, kes on saanud diplomi ühes või mitmes alaliigis. Eesti raadioamatöörade aktiivsus diplomi ESTONIA suhtes on märkimisväärselt madal. Statistiliselt on see 0,9 diplomit/kuus.

Vaadake omad logid üle ja saatke avaldused.

Head diplomi õnne soovides Toomas,

ES2ABL,
ESTONIA AWARD manager

ES-QTC

M... amatoöride Ühingu
... 4 729) väljaanne
... BO
... tapa

CONTESTING

Eesti radioamatööri kalender 2007

JAANUAR 2007

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööliik/koht
02.01.	ES ULL KV 144	18:00-22:00	CW,SSB,FM
09.01.	ES ULL KV 432	18:00-22:00	CW,SSB,FM
14.01.	NRAU Baltic Contest/ES LL KV 1. etapp	05:30-07:29	CW
14.01.	NRAU Baltic Contest/ES LL KV 1. etapp	08:00-09:59	SSB
16.01.	ES ULL KV 1296	18:00-22:00	CW,SSB,FM
27.-28.01.	CQ WW 160 Meter Contest	00:00-23:59	CW

VEEBRUAR 2007

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööliik/koht
03.02.	ES LL KV 2. etapp	08:00-09:29	CW,SSB
06.02.	ES ULL KV 144	18:00-22:00	CW,SSB,FM
10.02.	<i>ERAÜ Talvapäev</i>	<i>algus 10:00 EA</i>	<i>Tallinn</i>
10.-11.02.	CQ WW RTTY WPX Contest	00:00-23:59	RTTY
13.02.	ES ULL KV 432	18:00-22:00	CW,SSB,FM
17.-18.02.	ARRL DX Contest	00:00-23:59	CW
20.02.	ES ULL KV 1296	18:00-22:00	CW,SSB,FM
24.-25.02.	CQ WW 160 Meter Contest	00:00-23:59	SSB

MÄRTS 2007

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööliik/koht
03.03.	ES LL KV 3. etapp	08:00-09:29	CW,SSB
03.-04.03.	ARRL DX Contest	00:00-23:59	SSB
06.03.	ES ULL KV 144	18:00-22:00	CW,SSB,FM
10.03.	ES käsivõtmevõistlus 1. etapp	08:00-08:59	CW
13.03.	ES ULL KV 432	18:00-22:00	CW,SSB,FM
17.-18.03.	Russian DX Contest	12:00-11:59	CW,SSB
20.03.	ES ULL KV 1296	18:00-22:00	CW,SSB,FM
24.-25.03.	CQ WW WPX Contest	00:00-23:59	SSB
31.03.	<i>ERAÜ üldkoosolek</i>	<i>algus 10:30 EA</i>	<i>Tartu</i>

APRILL 2007

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööliik/koht
03.04.	ES ULL KV 144	17:00-21:00	CW,SSB,FM
10.04.	ES ULL KV 432	17:00-21:00	CW,SSB,FM
17.04.	ES ULL KV 1296	17:00-21:00	CW,SSB,FM
21.04.	<i>ES Open HF Championship</i>	05:00-08:59	CW,SSB

MAI 2007

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööliik/koht
01.05.	ES ULL KV 144	17:00-21:00	CW,SSB,FM
08.05.	ES ULL KV 432	17:00-21:00	CW,SSB,FM
15.05.	ES ULL KV 1296	17:00-21:00	CW,SSB,FM
19.-20.05.	Baltic Contest/ES LL KV 4. etapp	21:00-01:59	CW,SSB
26.-27.05.	CQ WW WPX Contest	00:00-23:59	CW

JUUNI 2007

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööliik/koht
02.06.	ES LL välipäev	13.00-14.30	CW,SSB
05.06.	ES ULL KV 144	17:00-21:00	CW,SSB,FM
09.06.	ES käsivõtmevõistlus 2. etapp	07:00-07:59	CW
12.06.	ES ULL KV 432	17:00-21:00	CW,SSB,FM
19.06.	ES ULL KV 1296	17:00-21:00	CW,SSB,FM
29.06.-01.07.	<i>ERAÜ 44. suvine kokkutulek</i>		<i>Värsk, Põlvamk</i>

JUULI 2007

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööliik/koht
03.07.	ES ULL KV 144	17:00-21:00	CW,SSB,FM
10.07.	ES ULL KV 432	17:00-21:00	CW,SSB,FM
14.-15.07.	IARU HF Championship	12:00-11:59	CW,SSB
17.07.	ES ULL KV 1296	17:00-21:00	CW,SSB,FM
28.-29.07.	IOTA Contest	12:00-11:59	CW,SSB

AUGUST 2007

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööliik/koht
03.-05.08.	<i>ES ULL Välipäev</i>	<i>erinevad tuurid</i>	<i>CW,SSB,FM</i>
07.08.	ES ULL KV 144	17:00-21:00	CW,SSB,FM
11.-12.08.	WAE DX Contest	00:00-23:59	CW
14.08.	ES ULL KV 432	17:00-21:00	CW,SSB,FM
18.08.	LY VUSHF Contest	17:00-22:59	CW,SSB,FM
21.08.	ES ULL KV 1296	17:00-21:00	CW,SSB,FM

SEPTEMBER 2007

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööliik/koht
01.09.	ES LL KV 5. etapp	07:00-08:29	CW,SSB
04.09.	ES ULL KV 144	17:00-21:00	CW,SSB,FM
08.09.	ES käsivõtmevõistlus 3. etapp	07:00-07:59	CW
08.-09.09.	WAE DX Contest	00:00-23:59	SSB
11.09.	ES ULL KV 432	17:00-21:00	CW,SSB,FM
15.-16.09.	SAC - Scandinavian Activity Contest	12:00-11:59	CW
18.09.	ES ULL KV 1296	17:00-21:00	CW,SSB,FM
22.-23.09.	SAC - Scandinavian Activity Contest	12:00-11:59	SSB
22.-23.09.	CQ WW RTTY DX Contest	00:00-23:59	RTTY

OKTOOBER 2007

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööliik/koht
02.10.	ES ULL KV 144	17:00-21:00	CW,SSB,FM
06.10.	ES LL KV 6. etapp	07:00-08:29	CW,SSB
09.10.	ES ULL KV 432	17:00-21:00	CW,SSB,FM
16.10.	ES ULL KV 1296	17:00-21:00	CW,SSB,FM
20.-21.10.	Worked all Germany Contest	15:00-14:59	CW,SSB
27.-28.10.	CQ WW DX Contest	00:00-23:59	SSB

NOVEMBER 2007

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööliik/koht
03.11.	ES LL KV 7. etapp	08:00-09:29	CW,SSB
06.11.	ES ULL KV 144	18:00-22:00	CW,SSB,FM
10.-11.11.	WAE DX Contest RTTY	00:00-23:59	RTTY
13.11.	ES ULL KV 432	18:00-22:00	CW,SSB,FM
20.11.	ES ULL KV 1296	18:00-22:00	CW,SSB,FM
24.-25.11.	CQ WW DX Contest	00:00-23:59	CW

DETSEMBER 2007

Kuupäev	Sündmus	Aeg (UTC)	Tööliik/koht
01.12.	ES LL KV 8. etapp	08:00-09:29	CW,SSB
04.12.	ES ULL KV 144	18:00-22:00	CW,SSB,FM
08.12.	ES käsivõtmevõistlus 4. etapp	08:00-08:59	CW
08.-09.12.	ARRL 10 Meter Contest	00:00-23:59	CW,SSB
11.12.	ES ULL KV 432	18:00-22:00	CW,SSB,FM
18.12.	ES ULL KV 1296	18:00-22:00	CW,SSB,FM

Mustlasena eetris

Mustlast iseloomustab teatavasti rahutus ja rännukirg. Minu kui mustlase epopöa algas kestest tulemustest VHF-UHF aktiivsustestides. 2005. aasta AT144 olin 7 testiga 9. ja AT432 2 testiga 23. „auvärsel“ kohal (üldjärjestus). Ehkki ma olen vana ja kuulumispuudega ja minu paremad päevad on ammu möödas, tundus see järjestus allpool võimeid olevat. Otsustasin asja uurida. Elan Nõmmel (Pääskülas) ruudus KO29HI, mis on üsna kõrges (20-25m) männikus. Antenn on majal 14 m kõrguses ja praktiliselt ma vana maja peal teda männikust kõrgemale tõsta ei suuda. Koduaias portatiivseid antenne OH2VHF ja OH2UHF signaalidega kontrollides ja samu antenne põhja suunas avatud horisondiga Harku „Karjäärides“ testides tõdesin metsa sumbumist -30 dB ulatuses. Kui nii, siis kodust välja! Suvel 2006 seiklesingi auto ja raadiojaamaga mööda Eestimaad ja võib-olla on minu kogemuses midagi õpetlikku ja see on käesoleva loo õigus. Vaatamata Lenini halvustavale seisukohale statistika suhtes, pole siiski õiglasemat meetodit olukorra mõõtmiseks. Tabelis 1 on toodud minu resultaate keskmine punkti-summa alates juunist 2005 kuni septembrini 2006, mil olen regulaarselt AT-dest osa võtnud.

Tabel 1.

Band	144	432
Väljal	23302.4	12990.5
Kodus	12963.64	3188.25

Kui 144 MHz on väljas töötatud tulemus (praktiliselt) kaks korda ja 432 MHz töötatud tulemus neli korda (sic!) parem, siis pole asi sugugi juhuslik. Muidugi, mu väljasõiduvastus on mõnevõrra parem (144 MHz: 9 ele LY vs 2xHB9CV ja 432 MHz: 11 ele LY vs ES4EQ 8 ele hübriidyagi), kuid väljasõit on ikkagi ebamugav ja nõõki rohkem oodata, kui kodustes tingimustes. Nõõkidest koos asukohtade iseloomustusega. Väljasõidul kasutan akutoidet, TRCV IC 910H (100/75W) on jääv. Lisaaku (starteraku) kannatab 4 tundi tööd ilusti välja, ka välispäeva 6 tundi ei tekitanud probleeme. Üldjuhul otsin omale koha Tallinna lähedal, et öine sõit koju magama ei kujuneks liiga pikaks. Need paigad on:

KO29FI Kiial. Ilus 270° ulatuses avatud kungas karjamaal. Lähemad elumajad ca 200m kaugusel. Ideaalne koht, kui lehma just söömas ei ole. Aga – 2006 aasta augustis tekkis mul kohaliku tigea prouaga konflikt TVI pärast. Kodus mul seda probleemi ei ole, ei

sega ma XYL TV-d vaatamast ega naabrid pole kurnud. Küllap tal oli korras ära televiisor (või antennivõimendi). Aga mine sa õiendama..... Kaotasin 1,5 tundi magusat tööaega.

KO29GJ: Esmane asukoht Harku küna harjal kõrgepingelaajama (ilmselt 330kV) kõrval (100m kaugusel). Sinna ronida oli viga, BCI (ragin) oli kohutav. Olin oma Püsi eluperioodi kogemuse (1955-59) jõudnud unustada: seal läks 55 KV liin majast 20 m kaugusel mööda ja niiske ilmaga ragises see-ge. Kui mind Kiialt välja tõrjuti, tulin Harku tagasi, kuid leidsin koha paekarjääri lõunaservale, praktiliselt (isetegevuslikule) prügimäele. Meeldiv ümbrus see pole, aga ma olen seal uhkes üksinduses, lähemate majadeni on üle poole kilomeetri maad. Alajaamani on parajasti üks kilomeeter, kuid 144 MHz bandil on (siiski talutav) ragin sealgi kuulda. See puudub õnneks 432 MHz bandil. 2006 aasta augustis kaotasin 2 tundi 432 MHz seansi lõpust, sest 4W valgustuslambi kaitse oli purunenud ja kirjutada enam ei näinud. Ei kontrollinud seda lampi valgus, omad vit-sad.... Üldse, et väljasõidul midagi koju ei ununeks, tuleb teha kirjalik nimekiri sellest, mida kaasa võtta ja kuhu pakkida. See on moraal.

Tallinna ümbruses kuluvad esimesed minutid FM tööks lähemate naabritega: ES1ATE, ES1HJ, ES1LS, ES3RBU jt. Siis kordub sama Helsingi piirkonna jaamadega OH2HEJ, OH2TP, OH4LA jne, jne. AT aruannetest (TKS to ES2RJ) ma näen, et eetris on palju aktiivseid ES7-d, aga neid Tallinnast ei õnnetu naljalt töötada. ES6QB on „kergem“ korrespondent, rääkimata ES5PC-st. Kaugemate jaamade järjekord tuleb hiljem, enne 21:00 neid otsida ei maksa, va auroora tingimustes. Kui auroora on, siis olen mina oma 100 vatiga kindlas kaotusseisus võrreldes ES2DF, ES2RJ, ES5PC ja ES7GM-ga. Ka OH ja SM jaamadega ma mõistagi rinda pista ei suuda. Peale antenni on auroora tingimustes oluline ka saatja võimsus (konkurentidega on mul mitmekordne vahe), sest auroora muundab koherentse (CW) signaali 10-20 kHz laiuseks ribaks ja analoogiliselt FM saatel on „nõrgad“ (nähtavasti ka 100 W) signaalid tugevatega kaetud. Samal põhjusel ei meeldi ka FM mulle mitte kuidagi, aga mängureeglid on sellised....

KO37EQ : 2006 aasta 432 MHz juuli kuu AT testis olin Valga- Võrumaa piiril, Tornimäel, sest ühendasin testi tütre külastamisega, kes elab seal ligidal. Nimelt töötasin mäelt, aga mitte tornist. Torn on ligi 40 m kõrgune, esimene avar rõdu 27m kõrgusel on ka juba üle metsa, aga ma ei julgenud sin-

na ronida: pimedas ma aparate üksi ohutult tornist kätte ei saa. Seega töötasin autost ja kuidas nimelt, kirjeldan pisut allpool. Mul oli huvi teada saada, kuidas eeter Lõuna-Eestist välja paistab. Ma olen välispäeval olnud seal kandis varemgi (80-ndate algul), aga eks eetripilt on nüüd teine. Teine on see ka Tallinna ümbruse suhtes. Kõik aktiivsed ES7-d (ES7HU, ES7TA, ES7SYS jt) tulevad ülitugevalt, samuti ES6QB, ES6RMR ja ES5PC. ES6DL-i millegipärast ei ole. Tallinna jaamadest on tuttav seltskond puudu, ainult ES1LS, ES2DF ja vastu ööd ka ES1OX pressivad end läbi. OH2-d on peaaegu olematud, kuid üllatuslikult sain OH6QR-i „otsa“ (557 km). Rootslastest kuulsin SM0CT, aga see ei vastanud. Ka lätlaste ei vastanud. Võibolla on süü selles, et 220-300° vahele jäi mäe läänekülge kattev (sega)mets. Ida suunas on vaade avar, aga seal pole kedagi töötamas.... Pean tunnustama, et kodus Loode-Eestis on eeter palju „rikkalikuma menüüga“.

Võistluspositsioon. Töötan oma autost (Ø koda „Fabia“). Juhiste on ette lükatud, seljatugi vertikaalseks keeratud ja sellele on nõõridega riputatud konsooli-tüüpi laud, mis parajasti mahutab TRCV ja el -bugi. Paar ruutdetsimeetrit jääb ka aparadi-purnaali toetamiseks (foto 1). Ise istun vasakul tagaistmel, käsi avatud aknast väljas, antenni pöõrderattal. Antenn on 5 m kõrgusel alumiumitoru otsas, kuhu ta käib vabalt torgatuna, kuid hambaga fikseerituna. Antenn toetub maas „laagrile“. Teine „laager“ on 1.5m kõrgusel konsooli küljes, mis on seotud auto katusel oleva „raamiga“. Viimane on tegelikult kaks põõkilatti. Aku on akna taga maas, raskuseks alumisele „laagrile“. Transpordiasendis on antennid ja antennitorud piki autot katusel (foto 2). Aku laadimine nõõab 6-8 tundi, koorma tegemine ~2 tundi (konsooli ja antennikandetugede eelnev kinnitus, pakkimine). Väljal kulub ~45 minutit jaama töökorda panekuks ja sama aeg ka selle kokkupakkimiseks. Valgel kesksuve öõl saan hakkama ka 30 minutiga, kuid sügisel pimedas kulub aega rohkem. Fotol 2 on auto koos järeelkäruga, mida kasutan välispäeval: kaheks öõks välja minnes peab olema vihmakindel magamine ja mootorgeneraator koos bensiinitagavaraga ka hästi väikesesse autosse ära ei mahu.

Niisiis välispäev. Paaril viimasel väljasõidul olen paiknenud Avaste mäel KO28DR Raplamaa ja Pärnumaa piiril (sama foto 2). See on lame kõrgustik, 10-15 meetrit üle Velise jõe lammoru (paeastanguga lääne, loode ja põhjasuunas) ja endine agraar-lennuväli. Subjektiivselt on see üsna tuuline paik. Omaniku (põllumajandusühistu) soovil tegin seal

* 2003 aastal ma töötasin 432 MHz testi siiski kodust KO29HI ja sõitsin välja 144 ja 50 MHz osavõistlusteks

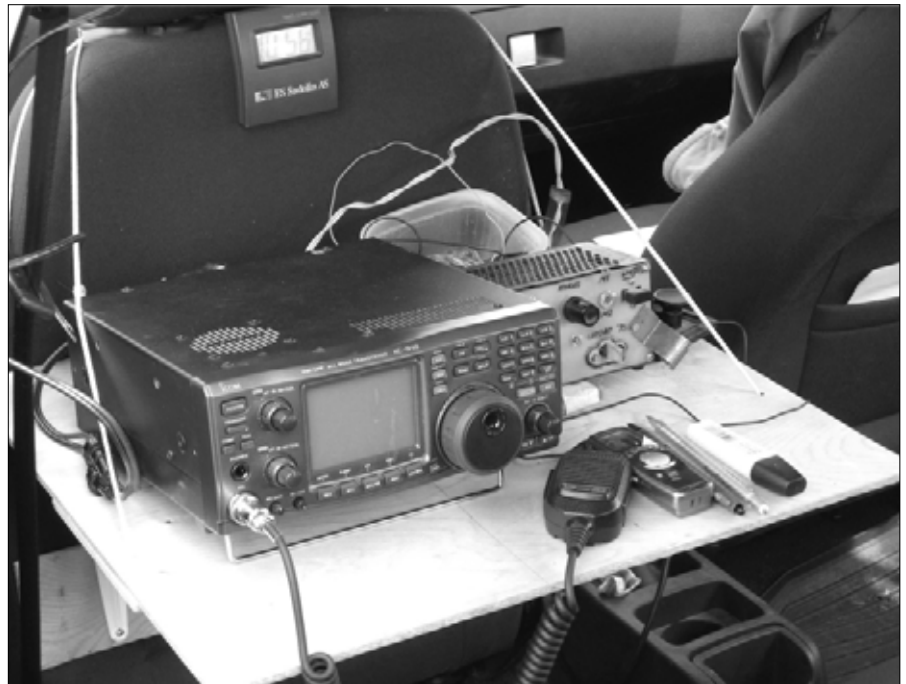
2002-03 tuulemõõtmisi, aga objektiivselt tuuleenergia toomine seal majanduslik ei ole. Võrreldes mereäärsete paikadega KO19UG ja KO19SF on ressursid kaks korda väiksem. Lugejatele on kumbki paik tundud kui tunustatud välipäeva positsioon ja kummaski olen ka tuulemõõtmisi teinud. Tabelis 2 võrdlen oma samas paigas saadud tulemusi 2003. ja 2006. aastal. Rasvase kirjaga on esitatud tulemus ja ma olen eraldanud ES-jaamadelt ja välisosalejailt teenitud punktid ning boonused. Kalkkirjas read on transformeeritud tulemus, so välipäeva punktide kogusumma, arvatud võrdluseks AT reeglite järgi. Viimane veerg sisaldab tulemuse (2006. aasta kohta pole see veel teada) ja kordab võrdluseks kalkkirjas tabel 1 ülemist rida. Sümbol „ES“ tähistab Eesti ja „VM“ suvalisi välismaa võistlejaid. Tabelist selguvad järgmised asjaolud:

1. Boonuspunkte annavad peamiselt välisvõistlejad.
2. Välisvõistlejad on jäänud laisemaks, s.o neid osaleb vähem
3. Välipäeval ja välitingimustes töötatud AT-l pole olulist vahet 144 MHz bandil
4. Välipäeval ja välitingimustes töötatud AT-l on suurem vahe 432 MHz bandil. Ilmselt tuleneb see välismaalaste vähemast määrast välipäeval, mil kodumaised kordused omandavad pikema võistlusaja juures suurema kaalu.

Mis nende järeldustega peale hakata, pole mulle omalegi selge. Võib-olla seda, et maksaks kaaluda välipäeva ja mõne suvise AT testi ühildamise võimalust. Või ka välipäeva nihutamist augusti algusest mujale, sest välismaalastele näib järjestikune võistlustihedus (2006. ainult mõned päevad augusti AT ja Eesti avatud välipäeva vahel) ebamugav või koormav, aga need jaamad annavad olulise osa boonuspunktidest.

Olen tänulik oma kolleegidele ES1LS, ES2DF ja ES5PC-le, kes minuga lahkesti oma logisid vahetasid ja kellelt ma mõndagi õppisin. Jällekohtumiseni, 73!

Teolan „Teo“ Tomson, ES1AO
Tallinnas, septembris 2006.

Tööpositsioon auto tagaistmel

ES1A0/3: 04. Aug. 2006

Saabumine Avaste mäele välipäevale

Tabel 2

	QSO-s	ES	ES-boonus	Σ_{ES}	VM	VM-boonus	Σ_{VM}	kokku	koht
2003, 144 MHz	97	6491	2000	8491	9855	8500	18355	26846	8.
2003, * 432 MHz	34	2534	3000	5534	3994	3000	6994	12528	
2006, 144 MHz	107	6841	3500	10341	7435	6000	13435	23776	
				10841			13435	24276	23302.4
2006, 432 MHz	65	8234	7000	15234	11344	8000	19344	34578	?
				8117			9672	17789	12990.5

CONTESTING

ES meeskond WRTC 2006...

Algus lk 1

Algselt olid ette nähtud kogu euroopa peale 15 kohta, kuid meie õnneks löödi siiski lõpuks euroopa kolme ossa, mis kõik said 5 kohta jagamiseks. Reeglid nägid ette olümpiamängude filosoofiast lähtudes, et ühele riigile üle 1 koha ei anta Euroopas ning järsku muutus meie jaoks osalemine väga reaalseks. Konkursi kohtadele toimus personaalsete tulemuste alusel ja valitud meeskonna liider võis siis juba valida endale partneri oma soovi järgi.

Südame põksudes löin enda parimad 8 tulemust nagu ette nähtud vastavalt valemitele ja koefitsientidele kokku ja sain tulemuseks 3 585 punkti 4 000 võimalikust ehk tunduvalt rohkem kui ükski konkurent meie regioonist (skandinaavia, Baltikum ja Venemaa Euroopa-osa). Seega järsku oli osalemise õigus praktiliselt käes. Seega tuli hakata realselt plaani pidama, kuidas, kellega ja millega siis sinna minna. Toivo, ES2RR, nõustus lahkesti minu partneriks tulema ja tiim oli koos.

Mõtlesime koos, kuidas lähtuvalt võistluse reeglist oma jaama üles ehitada, mida kaugele maale kaasa vedada ja kuidas võistluse jaoks valmistuda. Toivo tõstis veelgi oma meisterlikkust CW-s liikudes järjest ülespoole Morserunner'i edetabelis. Tema virtuooslik telegraafioskus tõi meile ka väärtusliku auhinna nagu pärast selgus. Mina tegelesin rohkem sellega, et jaama ülesehitust välja mõelda, sest automatiseerituse astmest ning paindlikkusest sõltus ilmselt tulemus suurel määral. Korraldajate poolt oli ette nähtud, et antakse:

- laud ja kaks tooli
- 220 voldi pistik
- ACOM 1010 lõppaste
- 18m kõrgune mast 2el 40m Yagiga ning logoperioodilise antenniga ülemiste bändide jaoks (ACOM LS86). Samuti 80m Inverted V.
- Pööraja
- 3 koaksiaalkaabli otsa antennide juurest PL 259 pistikutega ning 3 positsiooniline antennilüliti.

Kõik ülejäänud tuli ise juurde mõelda. Meie kaasavõetav aparaat kujunes lõpuks selliseks:

- 2 FT1000MP transiiverit ja üks TS480 tagavaraks.
- 3 läptoppi
- WX0B 6x2 antennilülitusbox
- 2 komplekti W3NQN Bandpass filtreid
- WX0B IB-1 bändidekoodrid
- EZMaster SO2R box automaatseks audio lülitamiseks ja voice keyer'iks.
- K9AY RAS-8 vastuvõtuantennide lülitamise box. Võimaldas meil kõiki antenne sõltumatult vastuvõtuks kasutada

- 2 paari peatelefone
- Bencheri telegraafivõti
- 12v toiteplokk
- Lugematu arv kaableid, pistikuid, adaptereid, tööriistu, materjale
- Logiprogrammiks oli WinTest, mille olen nüüd täielikult TR asemel kasutusele võtnud ja väga rahul sellega.

Uskusime, et tegime kõik, et jaama võimalikuks automaatseks ja efektiivseks muuta. Võisime valida nii vastuvõtut kui saatet mõlemale jaamale sõltumatult soovitud antenni ja häired olid hästi kontrolli all. Siiski oli võistkondi, kes läksid veelgi kaugemale. YT6A võistkond kasutas tehnoloogiaid, mis kõigil suu lahti jätsid. Sinna kuulusid ülalnimetatud filtrid, mis lubasid teisel jaamal samal bändil vastu võtta antenniga, millega põhijaam saatis ning optiline silm, mis jälgis, mis bändil on käitsilülitusega lõppaste!

Kui olime kogu oma kola kolme suure kohvrissi punnitanud tundus, et peame eraldi lennuki tellima transpordiks ja tekkis ebakindlus, et kuidas me sellega üldse tollist läbi saame. Lisaks otsustasime võtta ühe MP käsipagasisse koos TS480-ga.

Piletite hankimisega tegeles Toivo ja otsustasime lennata läbi Frankfurdi ja Sao Paolo lõpppunkti Florianopolisse Brasiilia lennufirmaga Varig, mille kohta küll kuulujutte võimaliku pankroti kohta liikus, kuid uskusime, et selle paari kuuga ikka midagi ei juhtu. Nojah, nüüd teame, et parem karta kui kahetseda järgmisel korral. Palju Varig'i lende jäi ära sel ajal, kui WRTC-I osalejad hakkasid üle maailma kohale sõitma. Tshhehhidel jäigi tulemata kahjuks selle tõttu ning palju segadust oli kõikides lennujaamades. Õnneks juhtus nii, et Frankfurdist siiski lennud toimusid ja saime napilt kohale.

Tallinnas, kui olime oma kohvrid kaalule asetanud, selgus, et meie pagas kaalub ca 100 kilo, samas lubatud on üleookeanilendudel 20 kilo inimese kohta ja lisakilode eest tuleb soolast hinda tasuda. Õnneks aga saime kuidagi läbirääkimiste teel ülekilod vaid 15 peale ja maksime vaid paarsada eurot, mis arvestades olukorraga oli väga soodne. Lisaks siiski oli vaja lugematud turvakontrollid meie teel läbida 20kg MP-ga käeotsas kõlkuvas kotikeses, proovides kangelaslikult muljet jätta, et kott üle 5 kg, mis maksimaalne lubatud piir on, ei kaalu. Õnneks, mida lähemale sihtkohale, seda vähem pani röntgenioperaatoreid ekraanilt läbi libisev MP imestama, sest nad hakkasid üle maailma kokku liukuvate transiiveritega juba harjuma ja pommiks enam ei pidanud.

Tundus, et meil kipubki kõik hästi minema, kuid Sao Paolos oli üks meie kohvritest, kus kogu automaatika ja lülitid kadunud nagu tina tuhka. Keegi ei teadnud sellest midagi ja meie usk sellesse, et Varig selle kusagilt üles

suudab leida kukkus kiiresti. Polnud midagi teha ja lendasime edasi Florianopolisse lootusega, et ehk selle paari päeva jooksul, mis võistluseni aega juhtub ime. Läks väga napilt, kohver ilmus välja viimasel päeval ja Toivo käis ise taksoga lennujaamas järel paar tundi enne seda kui pidime oma jaama poole teele asuma!

WRTC peastaap asus Florianopolises, Brasiilia ühes lõunapoolsemas, Santa Catarina osariigis, Santa Catarina saarel väga korralikus hotellis ookeani rannikul. Brasiilia talv võrdus Eesti suvega. 20 kraadi sooja oli meie jaoks täpselt paras. Asukoht oli imekena ja see piirkond on ka Brasiilia üks rikkamaid seega ilmselt jäi meile riigist pisut ühekülgne mulje.

Need paar päeva, mis võistlusele eelnesid olid väga pingelised. Toimusid mitmed osalejate ja korraldajate koosolekud, kus mitmeid reeglite detaile viimistleti ja kokku lepitati. Kas ja kes tohib võistluse ajal ronida masti antenni parandama ja kus sagedustel tohib telegraafi sisedid pidada jne...

Reede hommikul toimus ülipõnev protseduur – jaamade ja kohtunike loosimine. Jaamad paiknesid Brasiilia rannikul ca 700 km pikkusel alal üles ja allapoole staabist. Meil tundus olevat uskumatult õnne. Saime loosi-ga asukoha number 1 – kõige põhjapoolsema, otse rannikul ja kõik tundusid seda ihaldavat. Asusimegi kaua venitamata oma 5-tunnisele reisile meie jaamaomaniku PY5HSD hüüglaslikus automajas. See reis läbi osariigi oli päris tore ja andis meile mingigi ettekujutuse riigist.

Kohale jõudes avastasime, et meie jaam oli sõna otseses mõttes otse rannal. Oli katus, kuid mitte rohkem seinu, kui tagasein, seega vaatasime töötades otse ookeanile ja pilt oli tõesti ilus. Nagu karta võis, läks öösel tuuliseks ja jahedaks, kuid elasime üle. Jaama ülesseadmine võttis omajagu aega nagu karta oli ja magamiseaega just palju ei jäänud. Võistlus algas kohaliku aja järgi vara hommikul. Lisaprobleemiks oli see, et niipea kui 80m trappidega lühendatud Inverted V-sse võhma sisse lasin, põles üks poolidest maha. Õnneks saime loa see vahelt eemaldada ja haara pikendada ja antenni siiski töökorda.

Alustasime võistlust suurte lootustega oma asukoha headuse suhtes, kuid hakkas järjest enam tunduma, et need ei ole päris õigustatud. Kuigi Euroopa oli otse üle ookeani, siis USA suund oli meil linna peale ja eriti öösel ei saanud kuidagi tempot üles 40 meetril, samuti jäi 20 väga nõrgaks. Tegime kõigest võistkondades enim sidet 10 meetril ning samuti 80 meetril oli palju sidet, kuid see ei toonud meile vajalikku sidade arvu. Ka korraldajate poolt olime esimeste hulgas.

Ca 1700 sidet andis meile 46 võistkonna hulgas alles 20. koha ja võitjatest jääme maha

700 sidega. Esimest korda läks võit väljaspoole USA-t ja selle näppasid seekord kandalased VE3EJ ja VE7ZO. Nende asukoht oli kõige kõrgem – 1 km kõrgusel mägedes ja see ka ilmselt asja otsustas. Superleevi USA suunal tagas neile pideva pile-up'i. Teiseks tulid N6MJ ja N2NL ja K1DG ja N2NT. Teadsime, et lõputseremoonial antakse välja eriauhind ka väikseima vigade arvuga ehk puhtaima logiga tiimile. Suure üllatusena saime selle endale. See oli tõesti tore ja see on selgelt tänu Toivo suurepärasele telegraafioskusele. Oli ju meil üle 70% siledest telegraafis ja see töö jäi enamuses Toivo. Sama oli teiste võistkondadega, keskmiselt oli neil isegi rohkem CW siledid, liht-

salt kuidagi CW läks oluliselt paremini ja vastati rohkem.

Levitingimused olid sealpool ikka oluliselt erinevad meie omadest. Bändid olid harjumatuult vaiksed. Ei tekkinud kunagi probleemi vaba sageduse leidmisega nagu siin. ES jaamadest tänane sileded ja kordajate eest ES9HQ-d 5 siledest, ES1AR (2), ES1CW (1) ja ES2DJ (1).

Hoolimata oodatust madalamast kohast oleme käiguga ja kogemusega väga rahul. Kohal oli meie hobi täielik eliit ja väga palju tuttavaid, kellega ei olnud nägupidi veel kohtunud. Üritus oli fantastiline, meeleolu oli suurepärase ja korraldus oli kõrgel tasemel. Jaamade asukohtade ebavõrdust ja problee-

me mõningate set-up'idega on ette heidetud, kuid eks tegijal juhtub.

Teatati, et järgmine WRTC toimub 4 aastat pärast Moskva kandis Venemaal. Ootame seda suur põnevusega ja on alust arvata, et kui rahajõmmidest Vene amatöörid selle asja ette võtavad, siis saab see ka enneolematul tasemel korraldatud olema. Nüüd ei jää muud üle, kui üritada saavutada piisavalt häid tulemusi suurvõistlustel, et õnnestuks taas kord sellele tippsündmusele pääseda. Soovitan kõigil, kel võimalik, Venemaale pealtvaatajana kohale tulla. See on elamus, mis ei unune!!

73
Tõnno, ES5TV

ES9HQ – WRTC-2006 siinpool „lompi“

Kui sai selgeks, et meie mehed ikkagi „Havannasse“, st. Florianopolisse pääsevad, siis koheselt hakkas ka idanema mõte, et Maarjamaaltki tuleks väärikalt esineda ja üks natuke tõsisem HQ-jaama tulemus kirja saada. Plaanid on küll alati veidi suuremad, kui tegelik elu neid realiseerida laseb, kuid meie peamised võistluspaigad siin Eestis tahtsime kindlasti aktiveerida – liiatigi kui nüüd ka Tõnno superjaam täitsa vabaks jääb. Paraku kipub viimasel ajal aga nii juhtuma, et kui „rauda“ veel kokku ajada suudab, siis seda va „elavjõudu“ jääb üha napimaks – ka seegi kord olime jaamade mehitamisel tõsiselt hädas!

ES9HQ operatsiooni põhipositsioonid olidki ES5TV jaam Jõgevamaal ja ES6Q jaam Võrumaal. Kujunes nii, et viimasest sai peamine CW-töö kants, Tõnno juurest aga tehti peamiselt SSB-d, küll siiski CW „lisaga“. Algusest vähemasti kahe laienealaga toetama pidanud ES1A positsioon Tallinnas taandus 40m CW tööle, kuna suve alguses Slava (ES1AJ) õnnelul kombel kauaks rivist välja löödi – mis on aga hoopis teine teema... Nii polnud veel ca paar nädalat enne võistlust täpselt teada, et kuhu anda näiteks 10m töö ja kuidas ikkagi neid bände lõplikult jagada? Tore, et Toivo (ES5GI) oma abistava käe ulatas ja 10m SSB poose enda kanda võttis – ning nagu hiljem välja tuli – väga edukalt! Ka 15m SSB oli „kuuma kartuli“ rollis, siiski saime Kullo pundiga kaubale, et teatud välise toe juures (mis paraku siiski ei realiseerunud) saaks sealtki ehk üsna normaalselt esineda. Kõik ülejäänud lainealad ja tööliigid tuli katta juba ülaltoodud kahel pea-jaamal. Niisiis hakkas positsioonide pilt tasapisi kujunema, kuid operaatoreid kippus samas puudu tulema. Suvine aeg, puhkused ja töögraafikud – kõik need said takistuseks nii mõnegi hea mehe osalemisele, mis ilmselt ka meie lõpptulemusele teatud mõju avaldas, sest kohati sai testi ajal „aur“ veidi otsa... Tuli ju mõlemas peajaamas sisuliselt multi-band positsioonid üles ehitada (siin ilma Tõnno abita poiste ärasõidu eelõhtul poleks küll kuidagi toime tulnud!) ja reaalses töös ära katsetada,

clusteri toimimine tagada jmt – ühesõnaga, seibimist rohkem kui küll ja tegeliku võistluse alguseks energiavarud juba tublisti kahanenud!

Niisiis läksime IARU võistlusele vastu järgmist jaamade ja operaatoritega:

10m SSB – A4S tribander, ops: ES5GI, ES5AM, QTH: ES5GI

10m CW – 4xJP2000 tribander stack, QTH: ES5TV

15m SSB – 6 el monoband yagi, ops: ES1AX & Co, QTH: Kullo

15m CW – 6 el monoband yagi, QTH: ES6Q

20m SSB – 4xJP2000 ja 3xJP2000 tribander stackid, 2 el quad, QTH: ES5TV

20m CW – 6 el monoband yagi ja 4 el quad, QTH: ES6Q

40m SSB – 2x3 el yagi stack ja diipol, QTH: ES5TV

40m CW – 4 el M2 monoband yagi, ops: ES1GE, ES1GF, ES4RD, QTH: ES1A

80m SSB – 4SQ vertical süsteem ja inv. vee, QTH: ES5TV

80m CW – vertical GP, QTH: ES6Q

160m SSB/CW – inv. L traat-vertical, QTH:

ES5TV

ES5TV jaama operaatorid: ES1LBK, ES2EZ, ES3VI, ES5MC, ES5RW, ES5RNC

ES6Q jaama operaatorid: ES5JR, ES5QX, ES5RY, ES6DO, ES5MG

Allakirjutanul on hea meel, et saime tööpoolsest viimasest hetkest kaasa haarata veel Jüri, ES2EZ – meil oleks oma jaama „elus hoidmisega“ muidu tõsisemid probleeme tekkinud, sest pidevalt oli töös vähemalt 3 pooset, enamiku ajast ka kõik 4 jaama. Ühe pilli tagant käis kas 10m CW või siis 160m, ülejäänud kolm jaama olid siis vastavalt 80ssb, 40ssb ja 20ssb tarvis. Juurdelisatud fotol on näha meie shack – lõppude „paraad“ on ju üsna muljetavaldav... J Nagu ikka, sai jaama logipidamine ja arvutivõrk üles viimasel minutil ja just testi alguseks, allakirjutanu oli selleks hetkeks ka oma jõuvarud suhteliselt ammendanud ja leemendas üle kere. Mäletavasti olid ilmad pigem lõunamaised, mistõttu temperatuur shackis lõi kõik rekordid – igal juhul saime lõppude kaasabil (kuigi aken oli eest ära võetud) pea 40 kraadise numbri kätte!

CONTESTING

Test ise sujus tegelikult siiski päris hästi, kõik olid enam-vähem oma ülesannete kõrgusel ning midagi päris ära õnneks ei lagunenud ega põlenud ka. Alguse tempo oli muidugi suurepärase, esimesel tunnil üle 800 side (vt. rate'i tabel), teisel veidi vähem jne. Suviselt aktiivne oli 10m, kus sai kohe nii CW-s kui ka SSB-s (ES5GI) tempokalt starditud. Ka 15m „toitis“ kenasti, 20m aga oli muidugi peamiseks „lüksilehmaks“ - mõlemal puhul (nii ES5TV kui ka ES6Q juures) kasutati korraga vähemalt kahte antennikomplekti, et mitmes suunas samaaegselt kiirata ja ise hästi kuulda olla. Peagi hakkas logisse tekkima ka esimesi WRTC jaamu, mõned neist selgelt tugevamad kui teised – pärast kuulsime, millist rolli jällegi jaamade asukoht oli mänginud. Huvitav, mis küll meie meeste kutsung on? J Tegelikult saime meie poistega päris mitu sidet (kokku 5), paraku küll mitte nende suhteliselt parimal bändil – 10 meetril, kus teisi WRTC jaamu oli meil logis siiski üsna mitmeid. Rollide jaotus Tõnno jaamas oli aga järgmine – Rein (ES5RW) oli peamiseks operaatoriks 20-nel, ES1LBK ja ES2EZ 40-nel, ES3VI 80-nel, ES5RNC nii 160-nel kui ka 10-nel, ES5MC käis „küla-korda“ igal pool ja igal tööliigil. Tegelikult said kõik mehed vist iga bändiga käe valgeks, telegraafi vajaduse katsime koos Jüri ja Petsiga (10 ja 160), teine „troika“ aga uhas mikrite taga. Vahepeal olime telefoniühenduses ka teiste positsioonidega, kuid algselt plaanitud ühisest arvutivõrgust ei saanud seekord ajapuudusel veel asja. Tsiistre telegrafistid (ES6Q) olid igati tasemel, sidet tuli neilgi hästi ja kokkuvõttes näiteks põhibänd 20m ei jäänud Tõnno stackindusest üldse eriti maha. Madalad bändid suvisel ajal muidugi

suurte tempodega silma ei paistnud, Põhja-Euroopa paneb siin veel omakorda vahekorrad paika. 40m koondtulemust võib siiski selles valguses igati heaks lugeda. 80m millegi erilise silma ei paistnud, mõned WRTC jaamad õnnestus siiski töötada. Eet-riraginaidki oli üsna mõõdukalt, kõrvid jäid täitsa alles...

Uus hommik tõi ka koheselt 10m sporadilise levi, mida mõlemad tööliigid ka teisel päeval hästi ära kasutasid. 15m SSB poose oli teiseks päevaks kahjuks ära väsinud ja ei suutnud CW-ga vääriolist rütmi hoida. Küll oleks teiseks hommikuks Kullosse ühe hea operaatori „süst“ ära kulunud, kuid, seda polnud kahjuks kusagilt võtta... ES9HQ lõpptulemuseks kujunes 11,5 tuhat sidet (koos kordustega), mis on muidugi kõigi aegade suurim IARU-s Eestist tehtud sidearv, punktisummaks 13,8 milj. Kõige selle juures muidugi ei saanud me vastu maailma ja Euroopa vägevatele (R9HQ, DA0HQ, TM0HQ jt), kaotasi me ikka päris suurelt – kuid lõpuks ometi võit-

sime lätlasi! Tuleb küll siinkohal märkida, et see test tõstatab teravamalt kui kunagi varem küsimuse HQ-jaamade klassist üldse ja sellest, et kuidas need suurtulemused (sidearvu poolest eelkõige) ikkagi saavutatakse. Pole saladus, et näit. terve Saksamaa annab DARC-i peakorterit jaamale tuhandeid sidosid, mida keegi teine ei saa jne – tore muidugi kohalikku pile-up'i harjutada meestel, aga et kas see on ikka asja sportlik eesmärk?

Kokkuvõttes oli vahva pingutus, mis aastateks meelde jääb – alates omade poiste toetamisest WRTC rüsinas kuni jaamaruumis valitsenud pörgukuumuseni välja. Jääme lootma, et kunagi (kui me leviaugust ka rohkem välja ronime) saab asja veel korra proovida, siis juba täiustatud tehnilise pagasi ning jaamadevahelise sidevõrguga. Ehk jõuavad uued ning „värsked“ operaatorid ka selleks ajaks end rohkem vormi ajada? J

Muljetas
Arvo, ES5MC

ES9HQ continent list

	160	80	40	20	15	10	ALL
USA calls =	0	11	163	1377	17	0	1568
VE calls =	0	2	15	133	3	0	153
N.A. calls =	0	1	15	41	0	0	57
S.A. calls =	0	2	145	113	64	18	342
Euro calls =	386	943	1688	2233	1422	1563	8235
Afrc calls =	1	9	10	21	14	9	64
Asia calls =	18	72	145	309	131	53	728
JA calls =	0	0	32	250	18	0	300
Ocen calls =	0	0	15	34	5	0	54
Total calls =	405	1040	2228	4512	1676	1643	11504

ES9HQ „rate-sheet“

HR	160C	160S	80C	80S	40C	40S	20C	20S	15C	15S	10C	10S	TOTAL	ACCUM
12	0	0	2	3	37	57	135	155	101	93	115	142	840	840
13	0	0	2	4	43	33	121	159	95	92	98	85	732	1572
14	0	0	0	3	45	52	125	157	62	43	66	46	599	2171
15	0	0	3	1	48	33	111	102	44	20	51	15	428	2599
16	0	0	0	5	51	34	102	93	37	21	7	13	363	2962
17	0	0	0	24	53	44	153	123	65	46	10	12	530	3492
18	5	0	17	30	64	49	97	90	45	3	0	42	442	3934
19	37	0	57	57	74	47	121	81	31	18	0	2	525	4459
20	68	0	90	65	74	69	131	99	57	0	0	0	653	5112
21	71	0	108	95	83	74	91	109	30	0	0	0	661	5773
22	85	1	96	56	83	89	82	116	4	0	0	0	612	6385
23	55	0	71	57	50	84	60	76	8	0	0	0	461	6846
0	32	15	50	37	47	25	30	49	1	0	0	0	286	7132
1	0	22	55	25	58	37	76	23	0	0	0	0	296	7428
2	11	1	20	3	54	42	73	99	0	0	0	1	304	7732
3	2	0	1	0	45	26	88	135	5	0	0	0	302	8034
4	0	0	0	0	50	29	88	113	43	3	0	7	333	8367
5	0	0	0	0	50	28	74	98	41	30	0	20	341	8708
6	0	0	0	3	41	27	61	74	49	4	75	28	362	9070
7	0	0	0	0	15	12	70	73	57	40	86	36	389	9459
8	0	0	0	0	32	48	66	63	61	5	86	65	426	9885
9	0	0	0	0	31	36	85	86	90	54	86	28	496	10381
10	0	0	0	0	28	37	68	88	89	25	102	94	531	10912
11	0	0	0	0	29	31	69	74	94	70	88	137	592	11504
SUM	366	39	572	468	1185	1043	2177	2335	1109	567	870	773	11504	

DXCC

Lühilaine amatöörism on oma algusest peale olnud meeltekõitev eelkõige võimaluse pärast sidet pidada maailma kõikvõimalike paikadega. Oli loomulik, et kolleegide seas sai autoriteetsemaks enama huvitavatest eri paikadest dx-de jahtija. Tekkis vajadus kuidagi täpsemalt määratleda neid paiku. Aluseks sellele andis 1935.a. ajakirjas QST ilmunud C.B. DeSoto, W1CBD artikkel „Kuidas arvestada töötatud maid, üks uus DX-de arvestamise süsteem”. Selles ta esitaski lahenduse, milline on edukalt toiminud läbi mitme amatööride sugupõlve. Selle ettepaneku alusel ilmuski 1937.a. esimene „maade” loetelu. See DXCC (DX Century Club) nimekirja, mida hoiab ARRL, on mõningate paranduste ja muudatustega olnud ligi 70 aastat aluseks amatööride saavutuste hindamisel ja samanimelise diplomi väljaandmisele. DXCC arvestus katkes II Maailmasõja ajaks ja algas uuesti 1947.a., kusjuures arvesse läksid sided alates 15. novembrist 1945.a.

Juba DeSoto arvas, et DXCC „maad” ei tähenda sugugi ainult iseseisvat riike, vaid kindlate kriteeriumite alusel eristatavaid geograafilisi ja poliitilisi entiteete (entity). Viimaste kriteeriume on ARRL korduvalt täpsustatud ja hetkel on kehtivas nimekirjas 337 „maad”. Seega edaspidi kasutatakse siin entiteedi asemel tinglikult suupärast sõna **maa**. Nimekirjast on aegade jooksul erinevatel põhjustel välja võetud 58 maad (deleted country). Kuid ajaloolise järjepidevuse tagamiseks lähevad nad DXCC arvestusse sisse juhul, kui side on peetud nendega enne 1. aprilli 1998.a., millal toimus uus põhjalik nimekirja revision.

DXCC nimekirja alusel annab ARRL välja samanimelise diplomi, millise saamiseks on vajalik esitada kinnitust sidede kohta vähemalt 100 maaga. See diplom on kui staatuse sümbol, mis eristab tõelist dx jahtijat muust amatööride seltskonnast ja on seetõttu austatuim ja populaarseim diplom suure hulga teiste diplomite seas.

DXCC diplomeid on 18 liiki ja neile lisaks DXCC Honor Roll (aunimistu). Need oleks:

Ø **Mixed** - siled peetud ükskõik millisel tööliigil;

Ø **Phone** - siled peetud raadiotelefoni teel;

Ø **CW** - kõik siled on peetud CW-l;

Ø **RTTY** - kõik siled on peetud raadioteletabi teel (Baudot, ASCII, AMTOR ja paketi arvestatakse kui RTTY);

Ø **160m, 80m, 40m, 30m, 20m, 17m, 15m, 12m, 10m, 6m, 2m** - ühe laineala diplom;

Ø **Satellite** - satelliidi kaudu peetud sidede eest, kinnitus peab näitama satelliidi kaudu sidet;

Ø **5BDXCC** - kehtiva DXCC nimekirja alusel 100 kinnitatud QSO eest igal järgneval 5-l lainealal: 80, 40, 20, 15, 10 m, täiendusi sellele võib saada sidede eest 160, 30, 17, 12, 6 ja 2m lainealadel.

Ø **DXCC Challenge Award**'i saamiseks tuleb esitada kinnitusi vähemalt 1000 laineala-maa

DXCC Honor Roll

kohta ülalmainitud lainealadel ja ainult jooksva DXCC nimekirja järgi. Siin ei ole paberdiplomit, vaid antakse seinaplaat (79 USD + postikulud). Maade arv ühel lainealal ei ole ululine. Iga aasta lõpul autasustatakse DXCC Challenge Awardi lidrid **DeSoto karikaga** ja medali saavad teisel ja kolmandal kohal olid; Ø **Honor Roll** - see on DX saavutuste kõrgem tase, mille taotlemiseks peab esitama kinnitusi vähemalt 328 kehtivalt maalt. Honor Roll'i peetakse järgnevatel klassides: Mixed, Phone, CW ja RTTY; #1 **Honor Roll** - see on aunimistu tipp, mille saamiseks tuleb esitada kinnitused kõigilt kehtivalt DXCC nimekirja maalt. Honor Roll'i seinaplaadi hind on 40 USD pluss postikulud ja #1 Honor Roll'il on see 55 USD ja postikulud.

DXCC reeglites on eraldi kirjeldatud nõudmisi kahepoolsete sidete kinnituse kohta (tavalliselt on selleks QSL kaart), mille alusel soovatakse saada DXCC diplomi. Kaardid tuleb kontrollimiseks saata kas otse ARRL'i peakorterisse või selleks ARRL'i poolt volitatud kontrollijale. Ei aktsepteerita fotokoopiaid ega elektroonilisel teel saadud kinnitusi (näiteks faxi, telexi või telegrammi teel). Erandina kõlbavad kinnitused ARRL Logbook of the World kaudu. Koos kaartidega tuleb esitada ARRL'i ametlik taotluse vorm (DXCC Application) koos loeteluga (DXCC Record Sheet), millist saab välja trükkida ARRL'i koduleheküljelt (<http://www.arrl.org/awards/dxcc/dxccapp.pdf>). Arvesse ei lähe ristitööliikidel peetud siled ega ka siled laevadega ja lennukitega, sealjuures isegi mitte ankurdatud laevaga. Kõik siled peavad olema peetud ühe ja sama DXCC maa piires. Kinnitusel (QSL-il) peavad olema järgmised andmed: DXCC ametliku nimekirja järgi maa nimetus, tööliik, kuupäev, side kellaeg ja laineala.

Nagu ülalpool oli mainitud võib kaartide kontrollimiseks saatmise kulused kokkuhoida saates kaardid ja taotluse vormi koos loeteluga ja maksevahenditega mõnele lähemalvitatud kontrollijale kas Rootsis või Soomes. Kõigepealt millised oleksid siis kulud oma esimese DXCC diplomi (koos rinnamärgiga) saamisel. See on diplomi enda hind, mis ARRL'i liikmetele on 12 USD, kõigile teistele

aga 22 USD. Sellele lisandub postikulud diplomi ja QSL kaartide tagasi saatmise eest ja lõpuks taotluse ja QSL kaartide kontrollijale saatmise eest. Kuna kaartide pakk on suur ja seetõttu postikulud Ameerikasse ja tagasi on oluliselt suurem kui nende saatmine kas Rootsi või Soome, siis on kasulikum kogu seda protsessi korraldada mõne lähimbruses asuva volitatud kontrollija kaudu. Soovitaksin enne saatmist kontakteeruda selle kontrollijaga e-maili abil ja täpsustada kõik vajalikud kulutused. Allpool on toodud nii ARRL'i i aadress kui ka lähimate kontrollijate omad.

1. ARRL Headquarters, DXCC Desk, 225 Main St., Newington, CT 06111, USA, e-mail: dxc@arrl.org

2. John Ahlbom, OH5NZ, Puustellintie 3E, Lappenranta, FIN-53200, FINLAND, e-mail: john.ahlbom@pp.inet.fi

3. Osten Magnusson, SM5DQC, Nyckelvagen 4, Odeshog, SE-59931, SWEDEN, e-mail: sm5dq@aretheadsl.se

Ning veel paar soovitus. Igati legaalne maksimine diplomi eest on kallis ja tülikas. Mina olen oma taotlused alati saatnud kättesaamise teatisega tähtid kirjana ja mõni kuupüür selles ei ole kunagi tekitanud probleeme. Mõned päevad peale taotluse ärasaatmist tuleks selle kättesaamist kontrollida internetis aadressilt <http://www.arrl.org/awards/dxcc/appstatus.html>, kus on tähestiku järjekorras toodud kõik laekunud taotlused. Kirjutamise hetkel on seal ES1GO ja ES1AR taotlused

Lõpuks veel sellest, kuidas on meie amatööridel suhe DXCC -ga. Lühilainetel on tipus, ehk omavad #1 Honor Roll-i koguni 3 meie amatööri: ES1RA, ES1QD ja ES1AR, viimane seisab DXCC edetabelis (s.t. koos „deleted” maadega) 381 maaga (esimesel on 391 maad). 6m DXCC tipus on LZ2CC 238 (!) maaga. Meil on DXCC selle laineala diplomid ES1AJ-I, ES1CW-I ja ES2WX-I. Tubli! 2 m DXCC edetabelis on maailmas ainult 19 diplomi omanikku, neist esimesel, W5UN-I on 183 maad. Kahjuks ühelgi meie amatööril selle laineala diplomi veel ei ole.

CONTESTING

ES ULL Välipäevad aastatel 2000-2006

Tänud kõigile 2006 Välipäevast osavõtjatele. Esialgssed tulemused on avaldatud ja logide kontroll on alanud. Rõõmus-tav on see, et arvestusliku aruande esitanud ES jaamade arv oli sellel aastal suurem kui eelmisel aastal. Samas aga peab tõdema, et välismaalaste osavõtt on aasta aastalt tasapisi vähenenud. (Vaata graafikut 1).

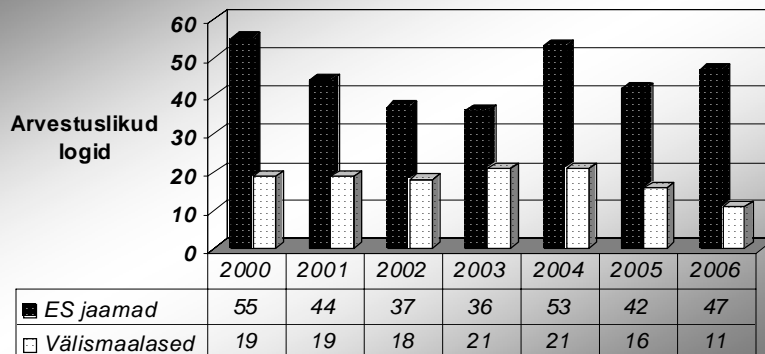
Analüüsid arenguid eraldi võistlusklassides, selgus, et SOSB klassis töötanud ES jaamade arv on viimasel kolmel aastal olnud enam vähem stabiilne, välismaalaste arv on aga vähenenud. Aastal 2004 olid head ilmastiku olud ja väga hea tropo ning seda on ka näha aktiivsusest. Aastal 2005 oli vihmane ja kehvapoolne levi ning kohe vähenes osavõtjate arv: nii mõnigi mees jätta ilmselt võistluse vahele. (Vaata graafikut 2)

SOMB klassi osavõtjate arv (Vaata graafikut 3) näib samuti sõltuvalt nii ilmast ja levist. Hea on aga see, et ka selles klassis oli sellel aastal rohkem ES jaamu kui eelmisel aastal. Reservi arenguks on, kuna paljud jaamad võistlesid kahel lainealal, aga esitasid aruande SOSB klassis. Kui need jaamad saaksid juurde 1296 aparaatuuri, võiks SOMB klassis konkurents kasvada veelgi. Klassis MOMB (Vaata graafikut 4) oli parim aasta 2002, kui ES jaamu oli 8. Viimasel kahel aastal on olnud ES jaamu 5. Seis on "Harju keskmine" ja peegeldab ilmselt klubilise tegevuse seis. Kui vaadata 432 ja 1296MHz osalevate ES jaamade osavõtu aktiivsust, siis 70cm on olnud väike aga pidev tõus. 23cm jaamade arv ei ole õieti suurenenud ja on keskmiselt 8..9 jaama (vaata graafikut 5).

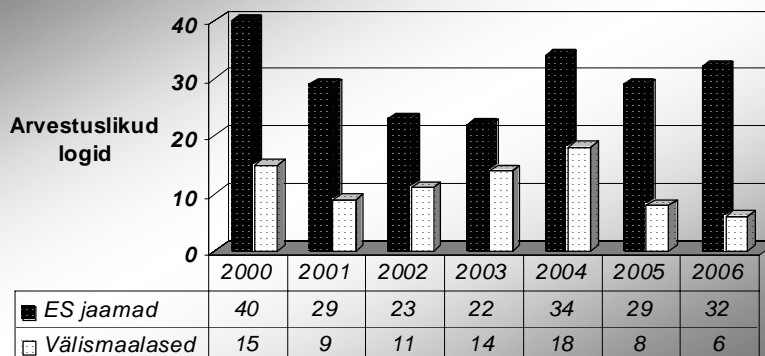
Välismaiste jaamade osavõtu suurendamiseks peab ULL toimikond parandama informatsiooni levitamist nii ühingute kui erinevate e-maili listide kaudu. On fakt, et ES välipäev on küllalt omalaadne võistlus teiste omasuguste hulgas just tänu kordussidede võimalusele. See seik nõuab hea tulemuse saavutamiseks ka pisut teistsugust võistlustaktikat kui on harjutud.

ES jaamade aktiivsuse tõusu üheks mootoriks on kindlasti kõrgemate lainealade tehnika areng, eeskätt 1296MHz jaamade lisandumine.

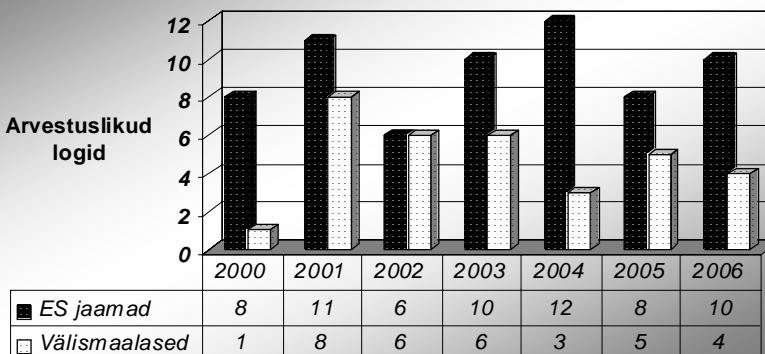
Graafik 1: KÕIK VÕISTLUSKLASSID KOKKU

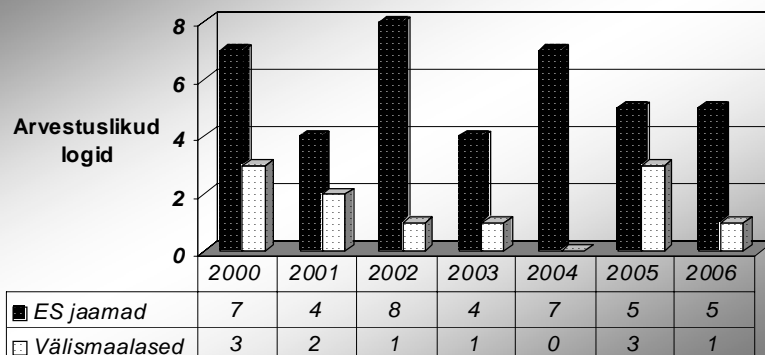
Graafik 2: Klass A (SOSB)

Graafik 3: Klass B (SOMB)

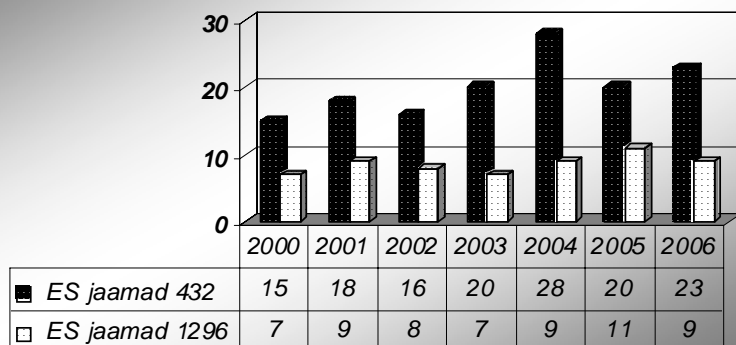

Graafik 4: Klass C (MOMB)

CONTESTING

Graafik 5: ES jaamad 432 ja 1296 MHz

ULL toimkond soovib kõigile ULL amatööridele jõudu tehnika edasiarendamiseks ja häid tulemusi nii Välipäeval kui igakuistel ULL KV etappidel.

ULL toimkonna nimel,
ES2NJ
Mart Tagasaar

Välipäev 2006 - logide kontrollijärgsed kommentaarid

ULL toimkond tänab veelkord kõiki 2006 a. välipäevast osavõtjaid. Lõplikud tulemused on nüüdseks teada - logide kontrollimist korraldas ULL toimkond, abiks ES2U tiimi liikmed. Kontrollimisel midagi eriti uut ja üllatavat ei ilmnud, aastast aastasse korduv suurim viga on ikkagi raportite vale vastuvõtmine. Erilist tähelepanu tasub igal juhul pöörata „väljamaalaste“ raportitele, kuna sealt on tihti tulemas reaalselt kuuldavust kirjeldavad numbrid (579, 559, 539 jne), aga siinse ES jaama logis leidub ikka 599! Kas tegemist on raporti mitte tähelepaneliku kuulamisega või siis vale sissekandega logisse, on raske öelda, aga lõpptulemusena läheb side

maha. Kui on kahtlust, küsige alati raport üle!

Teine tüüpiga on numbrite vastuvõtul tekkinud apsud. Selliseid vigu leidsid mõlemal poolel - nii ES kui välisjaamade logides. Ja kolmas tüüpiga on „fantoosid“ FM-s, mis on tõenäoliselt tingitud interferentsist ja QRM-st FM kanalitel: vähe kanaleid ja palju jaamu. Ja jälle - kui on kahtlust, küsige üle!

Kuid üldiselt oli selle aasta kinnitusprotsept ES jaamade hulgas parem kui kahel eelmisel aastal. Ei taha kedagi esile tõsta ega ka laita, aga soovitan suuremat tähelepanu pöörata siledete rootslastega, et ei läheks maha

häid kilomeetri ja ruudu punkte.

Lõpetuseks veel üks tähelepanek - kuna tegemist on lahtise võistlusega, siis CQ andmine SSB/FM-s võiks olla (peaks olema) ingliskeelne. Oli kuulda välisosavõtjate kommentaare, et justkui oli ES jaamu kuulda (peilingu järgi), aga midagi ei saanud aru. Inglisekeelse CQ-ga oleks võimalik ka FM-s töötada pikemaids otsi ja parandada tulemust.

Kohtumiseni Välipäeval 2007!

Kommentaariid kirja pannud
Mart, ES2NJ

ES OPEN "FD-2006" – Remarks:

Teo, ES1AO/3:

Olin samas paigas 2003. aastal ja tookord pidasin levi kehvapoolseks. 144 MHz-l oli toona 22 WWL'i, 97 QSO-d keskmise sidepikkusega 165,6 km ja punkte 26 864. VÕRDLUSEKS:Tänavu parema varustusega 144 MHz-l: 20 WWL'i, 107 QSO-d keskmise sidepikkusega 150,4 km ja (võrreldavaid) punkte 23 703. Seega pidi tänavune levi veelgi kehvem olema.

Kas see ikka on nii? OH-jaamad olid laisad, SM-d ja UA-d olid meeldivalt aktiivsed.

Tõnu, ES3RBU:

Thanks, Murphie!!! Again!

Arvo, ES5MC/3:

Järjekordne "operatsioon" Spithami kandist, seekord sain autoga radari-künka otsa (ka siiduri sain kärssama...), st ka kõrgust veidi juurde (ehk ca 13-14m asl?). Antenn sai kokku ja jaam töökorda päris viimasel minutil, väljasõitude värk! :)

Tänu ES2FN-ile pilli laenamise ja SM0KAK-le öömaja eest! 2m jaoks "auru" ei jätkunud, piirdusin 70 cm-ga. Aitäh siledete eest ja uute kohtumisten!

Carl, SM3AKW:

Very nice condition.

Also OK on the first 2hour period on 1296 but I couldnt be on for the rest of the testperiod.

My 144 antennas were down for repairs, so SOSB class this year. Very pro CW-standard on ES/fd operators (*liigutage kõrvu!!!*)

Lennart, SM3BEU:

Tnx all UFB QSO's, condx in 1296 contest UFB!! the other 2 not as good. Look fw for next years contest. /

MICROWAVES

Condx vy FB in Start of contest but ONLY ES2RJ QRV !! Otherwise vy bad activity, When Viljo came QRV in KO28 it was too late for condx.

No OH to work but had NEARLY one QSO on 10G with SM7LCB bt did'nt complete.

Lennart, **SM3BEI**

SIX

Teo, ES1AO:

ES1CW "kõrval" pole võimalik sidet pidada, võistlemisest rääkimata...

(Kommentaari ES1CW-lt: Midagi ei ole teha, Teo peab kannatama – meievaheline vahekaugus on ainult 9km. Ja õnnel kombel suurem osa ajast antenn oli suunatud just peaaegu üle KO29HI... Kui aga <kannatajal poolel> kasutataval antennil ette/taha suuna suhe on olematu ja IC-706-l ilmselt kitsast CW filtrit pole ning vastuvõtja AVR <pumpab>, siis on asi kuri küll. Teo lohutuseks – ka tema signaali läheduses ei ole meeldiv seigelda, mis kõva see kõva. Ainult et igal ajahetkel ei saa sellele ebamugavusele tähelepanu pöörata – kui vaja, siis vaja. Ja sõltumata sellest, mis just sellel sagedusel või lähimbruses toimub või kes toimetab. Sorry!)

Arvo, ES1CW:

Seekord loteriiks ei läinud – Es-krõpsud kaugematest ruutudest päästsid olukorra. Ainult ikka jääb see peamine mure ehk meie omade s.o. ES-jaamade vähenenud aktiivsus. On ju see ainukene ja ajalisel tibatilluke 6m <contest>, milleks ettevalmistumine (antenniehitus!) ja osavõtt ei tohiks mitte kellegi tükki küljest võtta. Muidu <torkijaid> 6m-l on aga üle 50 ES-jaama... Ja aruannete esitamise, ületamatu probleem. Järgmiste naljakate siledeni aastal 2007!

CONTESTING

ES OPEN "FD-2006" Final Results: Class A (SOSB)

##	Call	Loc	Band (MHz)	Scores		Confirmed		ODX		Station setup	
				Claimed	Final	QSOs	WWLs	Call	QRB	Rig	Pwr
1	SM3AKW	JP92AO	432	81734	70376	56	13	LY2R	832 km	FT-736R	TH-296
2	ES5RY	KO38JI	432	48060	47734	89	16	SM3AKW	673 km	IC-706MKII	100W
3	ES5MC/3	KO19SF	432	45612	45302	80	17	SM3AKW	479 km	FT-847	50W
4	ES7GM	KO28TI	144	36302	35727	139	24	OH7HXH	610 km	NA	NA
5	ES1MM	KO29KK	432	36000	34982	76	14	SM3AKW	509 km	IC-910H	75W
6	ES1AO/3	KO28DR	432	34578	33478	64	16	SM3AKW	550 km	IC-910H	75W
7	RX1AS	KO59FX	144	30929	30076	72	15	SM1A	748 km	NA	NA
8	OH2TP	KP20AG	144	29639	27947	100	17	SM1A	450 km	TM-255	100W
9	ES1HJ/0	KO08XI	432	29548	29548	38	12	SM3BEI	519 km	FT-817	4W
10	ES4EQ	KO39CE	432	25556	25556	49	11	SM3AKW	557 km	FT-767GX	10W
11	ES5JR	KO38II	144	25766	25275	109	17	SM0DFP	491 km	IC-746PRO	300W
12	ES5RNC	KO38JK	144	25250	24750	118	15	SM0DFP	492 km	TS-2000	25W
13	ES3RF	KO29IF	1296	27192	24264	35	8	SM3AKW	520 km	TS-2000	25W
14	ES3BM	KO29JA	144	24929	23434	109	18	SM3BEI	491 km	IC-706MKII	50W
15	ES6QB	KO37MU	432	21328	21328	48	7	ES5MC/3	254 km	IC-821	30W
16	ES6RMR	KO27XX	144	18744	18466	82	15	LY2AA	370 km	MOBIRA FM	20W
17	ES7TA	KO28SI	432	21014	17506	48	8	SM1A	432 km	FT-897	20W
18	ES8JX	KO28LM	144	16725	15854	85	14	SM1A	410 km	IC-T22E	15W
19	ES1CW	KO29HK	1296	14025	14025	24	5	SM3AKW	499 km	FT-767GX	10W
20	LY2BUU	KO15XH	144	14574	12582	25	10	ES2RJ	472 km	NA	NA
21	ES4RD	KO49CI	144	12849	12349	45	9	YL1XA	293 km	FT-847	50W
22	ES4BG	KO39BD	144	12889	12215	46	12	YL3GDF	290 km	FT-480R	10W
23	ES1LCF/3	KO29IE	144	10983	10745	66	10	SM1A	414 km	IC-706MKII	50W
24	ES7AGW**	KO28QL	144	9671	9671	75	7	OH2TP	213 km	NA	NA
25	ES6LBN**	KO37AW	144	9248	9248	44	8	OH2TP	284 km	MOBIRA FM	20W
26	ES3BQ**	KO28JX	144	8241	8241	33	10	OH1AU	224 km	NA	50W
27	ES2JL	KO29LL	1296	7822	7822	26	4	YL1XA	160 km	HM x-vert	NA
28	ES1OV/3	KO18TP	144	7889	7681	42	6	ES6T	218 km	IC-706MKII	20W
29	ES5LF**	KO38IJ	144	7757	6999	38	7	ES0TJC	244 km	Gadelius	30W
30	ES7LL**	KO28FT	144	7102	6977	46	7	ES8A	194 km	IC-BT-T60	PA 25W
31	ES3HZ**	KO28RU	144	6873	6873	25	9	OH3HPU	233 km	NA	NA
32	ES4RR**	KO49BI	144	6429	5929	14	7	ES8TJM	270 km	IC-H16T	5W
33	ES8EF**	KO28FJ	144	6130	5630	36	6	ES6T	162 km	FT-3000M	50W
34	ES1AG	KO38JK	144	4612	4499	15	7	ES5RNC	164 km	IC-706MKII	50W
35	YL2GJW/A	KO06RM	144	3627	3627	6	4	ES2RJ	389 km	TS-2000X	25W
36	ES7GZ**	KO28RM	144	3069	3069	17	4	YL1XA	158 km	FT-5200	20W
37	YL3GDR	KO26HT	144	2273	2273	6	3	LY2AA	222 km	TM-7VE	NA
38	ES4IN	KO29XG	144	1434	1434	4	1	ES1XQ	69 km	TS-2000	25W
	** FM										

ES OPEN "FD-2006" Final Results: MICROWAVES

Pos	CALL	WWL	Band GHz	Claimed Score by Band	Final Score by Band	FINAL Score	Comments (ODX)
1	SM3BEI	JP81NG	2.3G 5.7G 10G	5031 5897 13911	5031 5897 13911	24839	SM1A 433km SM1A 433km ES2RJ 468km
2	ES2RJ	KO29KM	2.3G 5.7G 10G	0 0 17308	0 0 17308	17308	SM3BEI 468km
3	ES5PC/7	KO28RL	2.3G 5.7G 10G	0 0 3331	0 0 3331	3331	ES2RJ 121km

SM3BEI:

2.3G : IC7800 + XVTR, 110W Out, 85 cm Dish, NF 1,0 dB

5.7G : IC7800 + XVTR, 17W Out, 85 cm Dish, NF 0,7 dB

10G : IC7800 + XVTR, 12W Out, 85 cm Dish, NF 0,6 dB

ES2RJ:

10G : IC290E,MKU02 xvrtr,TWTA 10w,60cm Offset dish

ES5PC/7:

10G : Icom IC706 + transv. + 60cm dish

CONTESTING

ES OPEN "FD-2006" Final Results: Class B (SOMB)

##	Call	WWL	Band (MHz)	Scores by band		Confirmed		ODX		Station setup		
				Claimed	Final	QSOs	WWLs	Call	QRB	Rig	PWR	Ant
1	ES2RJ	KO29KM	144	38966	38966	152	24	SP2IQW	675km	TS-790E	300W	9-el yagi
			432	57908	55304	98	19	LY2AA	522km	TS-790E	230W	21-el Yagi
			1296	49641	48597	49	12	SM6AFV	742km	TS-790E	140W	44-el Yagi
					142867							
2	ES5PC	K038HJ	144	40604	40604	146	25	SM3BEI	619km	IC7400	1kW	5WL-M2
			432	55896	55896	98	18	SM3AKW	663km	IC7400+Xver	1kW	9WL-M2
			1296	41346	39489	18	4	SM3AKW	663km	IC7400+Xver	300W	Ø4,5m Disc
					135989							
3	SM3BEI	JP81NG	144	24338	22868	40	14	OH7HXH	732km	IC-7800	500W	17-el TONNA
			432	56906	54616	50	12	ES6T	677km	IC-7800	400W	4x21el TONNA
			1296	57762	54477	28	11	YL1XA	670km	IC-7800	125W	4x55el TONNA
					131961							
4	SM0DFP	JP90JC	144	35898	35048	71	20	RX1AS	648km	NA	1kW	2x6-el Yagi
			432	51732	49178	50	15	ES6T	586km	NA	100W	2x21-el Yagi
			1296	-	-	-	-					
					84226							
5	ES2DF	KO29GG	144	23339	22373	106	17	SM4BDQ	466km	Alinco DX77	100W	13-el Yagi
			432	35714	34692	72	14	SM3AKW	511km	Alinco DX77	100W	17-el Yagi
			1296	-	-	-	-					
					57065							

6	LY2R	KO15VR	144	17764	16326	34	10	RX1AS	615km	FT-857D	100W	16-el TONNA
			432	41576	37774	39	11	SM3AKW	832km	FT857D	150W	21-el TONNA
			1296	-	-	-	-					
		54100										

7	RX1AX		144	25390	24890	64	12	SM1A	742km	TS-2000	25W	13-el Yagi
			432	21520	19832	21	8	ES2RJ	312km	TS-2000	25W	19-el Yagi
			1296	-	-	-	-					
		44722										

8	SM1MUT		144	16726	15834	25	11	RU1AA	742km	IC-706MKII	700W	2x15-el Yagi
			432	4420	4420	3	2	ES2RJ	454km	IC-706MKII	600W	4x21-el Yagi
			1296	21813	20601	11	5	ES5PC	510km	+ X-verter	100W	4x55-el Yagi
		40855										

9	ES8TJM**		144	16331	16331	100	10	ES4RR	343km	Alinco DR620	50W	NA
			432	13652	13652			ES6T	209km	Alinco DR620	35W	NA
			1296	-	-	-	-					
		29983										

10	ES0TJC		144	15607	15607	64	7	ES6T	266km	Alinco DR620	50W	16-el Y
			432	10322	10322	12	5	ES6QB	269km	Alinco DR620	35W	12-el Y
			1296	-	-	-	-					
		25929										

11	ES7TH**		144	13573	13573	93	9	OH1AU	303km	FT-897	50W	2x8-el yagi
			432	6668	6668	28	3	YL1XA	144km	FT-897	20W	21-el Yagi
			1296									
		20241										

12	ES7HU**		144	12862	12862	89	9	OH1AU	303km	FT-897	50W	2x8-el Yagi
			432	6352	6126	26	3	ES6T	144km	FT-897 +PA	60W	21-el Yagi
			1296									
		18988										

13	ES8ACU		144	8848	7928	61	6	ES6T	156km	IC-706MKII	50W	8-el Yagi
			432	7529	7529	16	3	SM3AKW	593km	IC-706MKII	50W	8-el Yagi
			1296	-	-	-	-					
		15457										

** FM

14	ES3RBU		144	11169	10669	74	9	YL1XA	237km	TM241A	50W	16-el DL6WU
			432	-	-	-	-					
			1296	270	270	4	0	ES2RJ	37km	HM X-vert	5W	Spiral ant.

CONTESTING

ES OPEN "FD-2006" Final Results: Class C (MOMB)

##	Call	WWL	Band (MHz)	Scores by band		Confirmed		ODX		Station setup		
				Claimed	Final	QSOs	WWLs	Call	QRB	Rig	PWR	Ant
1	ES2U	KO19UG	144	34545	33725	122	22	SP2FAV	650km	IC-735+xver	300W	4x7-el Yagi
			432	55396	52858	91	20	LY2AA	492km	IC-735+xver	200W	2x23-el Yagi
			1296	39687	38889	41	10	SM7LCB	537km	IC-735+xver	140W	55-el Yagi
				125472								
2	YL1XA	K027TC	144	41801	40894	121	23	SM3BEI	670km	IC751A+Xver	350W	2x9-el Yagi
			432	52380	50852	73	14		663km	IC751A+Xver	250W	8x9-el Yagi
			1296	29556	27957	21	7	SM3AKW	743km	IC751A+Xver	20W	67-el Yagi
				119703								
3	ES8A	K028FD	144	32131	30242	113	21	OH7HXH	661km	IC-820H	300W	2x9-el DL6WU
			432	39022	36236	62	13	SM3AKW	608km	IC-820H	30W	2x23-el
			1296	38127	38127	34	9	SM3AKW	608km	IC-820H +DB6NT	50W	1.6m Dish
				104605								
4	ES8F/2	K029AI	144	30719	30054	120	20	LY2BUU	450km	FT-847	200W	14-el DK7ZB
			432	40046	39666	71	14	LY2AA	501km	FT-847	200W	19-el Yagi
			1296	35202	33990	38	9	SM7LCB	551km	FT-847	200W	3x Disc Yagi
				103710								
5	ES6T	K037LS	144	35771	35771	130	20	SM0DFP	536km	IC-706MKII	100W	2x9-el Yagi
			432	43216	41758	74	13	SM3AKW	729km	IC-706MKII	100W	20-el Yagi
			1296	-	-	-	-					
				77529								
6	ES1XQ	K029JK	144	19117	17288	75	15	SM3BEI	496km	FT-847	50W	9-el Yagi
			432	30163	15234	52	10	SM3AKW	506km	FT-847	25W	15-el Yagi
			1296	6494	4994	13	3	ES8A	145km	TS-2000	10W	33-el Yagi
				37516								

OPERATORS:

ES2U - ES1LS ES1QV ES2DJ ES2NJ ES2QN

YL1XA - YL2AO YL2NX YL3GCT YL3GMG

ES8A - ES1ATE ES2NT ES3AT ES8NW

ES8F/2 - ES1AW ES1II ES1OX ES1TEW

ES6T - ES5QA ES8AU ES8RD ES8SW

ES1XQ - ES1NI ES3VI

ES OPEN „FD-2006" Final Results: SIX

Class SO

##	Call	WWL	QSOs	FLDs	Score	ODX	WWL	km	Rig	Pwr
1	ES1CW	KO29HK	42	24	33662	F6DRA	JN13CV	2298	FT767GX	150W
2	ES2RJ	KO29KM	41	22	28837	F6DRA	JN13CV	2314	FT920	300W
3	ES4EQ	KO39CE	46	18	25814	F6DRA	JN13CV	2349	FT767GX	100W
4	ES8DH/0	KO08XI	25	16	20929	F6DRA	JN13CV	2103	DX70-TH	100W
5	F6DRA	JN13CV	25	9	18793	ES4EQ	KO39CE	2349	NA	NA
6	ES1OX/2	KO29AI	27	14	16587	IK1PAG	JN35SB	1936	IC706MKIIG	100W
7	ES1MM	KO29KK	26	11	15685	IW9EJP/p	JM77EU	2512	FT920	100W
8	OH2TP	KP20AF	15	8	9845	IK1PAG	JN35SB	2009	IC729	150W
9	ES6RMR	KO27XX	16	7	9589	IW9EJP/p	JM77EU	2512	TS680	5W
10	ES7FU	KO28TI	16	10	6973	LY2BAW	KO25KA	373	TS2000	100W
11	ES1LCF/3	KO29IE	9	4	4833	IW9EJP/P	JM77EU	2481	IC706MKIIG	100W
12	ES1HJ/0	KO07XX	5	4	4756	F6DRA	JN13CV	2074	FT817	5W
13	ES6DL	KO38HC	12	5	3717	ES1CW	KO29HK	188	HB+trvtr	600W
14	ES7TH	KO28SJ	9	5	3257	ES2U	KO19UG	144	FT897	20W
15	ES6KW	KO38KB	9	5	3193	ES1MM	KO29KK	193	NA	NA
16	ES8EF	KO28FJ	7	3	2159	ES6T	KO37LS	162	FT920	100W
17	ES2DW	KO29JI	9	4	2009	OH3BHL	KP10RR	170	FT920	100W
18	ES1AR	KO29GH	7	3	1975	ES6T	KO37LS	221	FT890+	20W
19	ES1AO	KO29HI	4	2	1283	ES5KJ	KO38IJ	160	IC706MKIIG	100W

Class MO

##	Call	WWL	QSOs	FLDs	Score	ODX	WWL	km	Rig	Pwr
1	ES2U	KO19UG	38	20	29310	F6DRA	JN13CV	2244	FT920	100W
2	ES6T	KO37LS	32	19	27884	IW9EJP/p	JM77EU	2397	IC746	100W
3	ES5KJ	KO38IJ	22	13	15033	IZ7FLS/p	JN81BA	2071	IC746PRO	100W
4	ES8A	KO28FD	19	11	11638	YU6AO	JN92PL	1780	IC706MKIIG	100W

No logs: ES1RA ES1RLX ES2DF ES3BR ES3ROG ES6DO ES7FQ ES7HU

ES5MC/3 ehk tagurpidi mäe otsa

Nüüd mil akna taga möllab sügismaru koos vihmaga, QTC ilmunisel aga äkki ka lumi ning tuisk, on tore meenutada suviseid ettevõtmisi – meie välipäev kindlasti nende hulgas. Seekord oli allakirjutanul plaan sagedust eelmise aastaga võrreldes „kasvatada“ ning kätt proovida 70 cm-l. Asukohta ma muuta ei kavatsenud ja kuna Lassega (SMOKAK) sain jälle kaubale öömaja suhtes, siis augusti esimese reede ennelõunal saigi auto nina Haapsalu suunale keeratud. Sihiks Spithami, e. Põõsapea neem Läänemaa loodenurgas. Kuna eelmise aasta kogemus 2 meetril näitas, et päris maapinnalt mere ääres oli maismaa suundadel teatud raskusi, otsustasin uurida võimalust ikkagi oma autoga kuidagi mõne radarikünka (Nõukogude armee pärandina neid seal leidub) otsa turnida, sest 70-nel hakkaks mets Eesti suundi veelgi enam sulgema. Samas olin teadlik, et see pole lihtne ettevõtmine, kuna vähemasti tee lähistel oleva künka otsa viis liialt kõrge keskosaga lagunenenud betoontee, mida mööda peaks vähemalt veoautoga sõitma, minu linnamaasturiga poleks seal veel midagi teha...

Spithamisse jõudes ütlesime (olin koos abikaasaga) kõigepealt tere Lasse emale, kes enamuse suvisest ajast Eestis oma sünnikohas veedab ja siis läksimegi künkaid uurima. Kuna olin kogu oma jaama plaaninud „auto keskkonda“ – toited, antenni kinnitus jne – siis ei tulnud paraku jaama paigaldamine autost eraldi kõne alla, see pidi koos antenniga jääma sinna kuhu „pargin“ masina. Selgus siiski, et teisel (ja rohkem mereäärsemal) künkal (mis on küll kunagiste rannarootslaste maa peal, kuid kokkulepe selle võimalikuks kasutamiseks oli eelnevalt saadud) oli eelmainitud betoonrada praktiliselt olematu ja pinnase alla mattunud – niisiis, otsustasin seal ülessõitu proovida.

Kuna võistluse lõpp on sügavas öös ja väljas juba kottpime, arvasin kohe, et kui peaks olema vajadus sellest üpris järsust künkast öösel uuesti alla sõita, siis seda tagurpidi ma küll teha ei riski, selleks on mäeotsa viiv rada liialt kitsas. Ainus lahendus – just valges tuleb künka otsa sõita tagurpidikäiguga! Seda ma siis teingi, aga kuna tõus oli siiski päris arvestatav, tuli omajagu sidurit „libistada“, et aeglasemalt sinna üles roomata saaks. Muidugi ei lasknud terav kärsahais end kaua oodata, oli teine lausa üllatavalt vingel! Õnneks nimetatud eksperiment siiski mingeid probleeme kaasa ei toonud – kui välja arvata, et kapoti alt tuli

seada haisu veel vähemasti terve järgneva kuu jooksul.

Edasi järgnes tavapärase protseduur – antenni paigaldus ja jaama ülesseadmine. Kuna antenn oli minu jaoks päris uus (alles hiljuti hangitud ja ma polnud seda enne proovinud), olin algul kergetes raskustes, kuna kinnitus-detailid olid mõnevõrra ebastandardised. Sain peale konsultatsioone (tnx, Viljo!) siiski asja lõpuks õigesti kokku, ent testini jäi sel hetkel ehk veel vaid pool tundi, samas oli vaja veel antenn auto külge kinnitada ja jaam üles panna. Viimasega läks aga suhteliselt kiiresti, Kalle (ES2FN) käest lahkelt laenuks saadud FT-847 oli eelmisest korrast juba tuttav. Nii sai siis järjekordselt „kuumalt“ kohe pilli taha maandatud, omamata ka õiget ettekujutust, et millised on tegelikud suunad ja kust kandidist ümbritseva „looduse“ suhtes midagi kostub.

Test algas päris kenasti – esimene side küll alles 9. minutil (SM3AKW), kuid esimese tunniga 20 sidet. Ülemerejaamadega probleeme eriti polnudki, pikad maismaaotsad aga tulid raskemalt – eriti lõunasse Leedu suunas – vaid 1 LY! Loomulikult meeldiks meile kõigile, kui aktiivsust kuidagi suurendada õnnestuks, võistluse lõpp kippus paraku veidi igavaks ja band tundus vahepeal kaunis tühjavoitu. Võib ka olla, et kuna olin „ääremaal“ ja peamised suunatrassid kulgesid näiteks põhja-lõuna suunal, siis jäin teravate antennide tõttu veidi

„auku“.

Ka FM-töö ei laabunud eriti, puhtaid FM-jaamu ei leidnudki ning nii jäi logisse lõpuks vaid 1 FM side! Testi lõpupoole, kui võimsuse vahed ka rohkem ehk mängima hakkasid, läksid tipp-jaamad ikkagi eest ning tegid vahe sisse. Siiski saab antud tingimustes lugeda 82 sidet ja 17 ruutu heaks tulemuseks. Nagu hiljem selgus (tänu Mardile ja ES2U tiimile kiirete tulemuste eest!), piisas sellest 70 cm lainealal Eestis II koha võitmiseks. Eelmainitud SM3AKW oligi minu kaugeim korrespondent, samuti tuleb kiita ka teisi n.ö. meie tavapäraseid ULL-sõpru (SM3BEI, SM0DFP, SM1MUT, OH2TP, RX1AX jt) kellela meie välipäevi ju ette ei kujuta!

Kahjuks ei ole meil õnnestunud aga viimasel ajal välismaist aktiivsust ülevall hoida, mis näitab ilmselt ka seda, et tuleviku perspektiivis tuleks meil välipäevale leida mõni sobiv koostööpartner, et selle kandepind laiem oleks. Võiks proovida koostööpartnerit näiteks Baltikumi tasandil ja koos naabritega asuda ühist võistlust korraldama - a' la Baltic Contest'i analoog ULL-il? Niisuguse ühise Baltimaade lahtise välipäeva idee oleks minu arust igati kaalumist ja propageerimist väärt – et neid tagurpidi mäe otsa ronijaid oleks rohkem ja mitte ainult Eestis!

Uute suviste kohtumisteni,

ES1AR`i lugu

Algus ES_QTC nr 47
Vahelugemine Nr.6

UR2KAA võttis esmakordselt osa lühilaine võistlusest 23.0.1947.a., võttes osa II NL lühilaine testist ja saades 14. koha. Teadaolevalt on see esimene pealesõja osavõtt lühilaine võistlusest. Operaatorid olid (vist) A.Jätmar ja R.Kesker. Kuid juba 25.10.1947.a. neljandast üleliidulisest testist tõi kollektiivraadiojaamade klassist III koha R.Kesker. Hilisematelt üleliidulistelt võistlustelt enam nii kõrget kohta ei tulnud. 2-3.10.1948.a. toimunud esimesest Ukraina testist võttis UR2KAA osa meeskonnaga H.Kallas ja R.Kesker ning saavutas II koha.

Individaaljaamade võistlustest osavõtu kohta on andmeid alates 1949. aastast, kui N.Lidu meistrivõistlustel tuli III kategooria jaamade seast 8. kohale UR2AF, Ivar Ambos ja 10. kohale Kalju Madisson. 1950.aastal tuli samas kategoorias 7. kohale UR2AM, Aleksei Tepljakov. Aasta hiljem tuli ta III kategooria jaamade hulgas 3. kohale. See koht jäi paljudeks aastateks meie kõrgeimaks kohaks NL meistrivõistlustel.

Kuuldejaamade klassis, milline oli väga massiline neil aastatel, meistrivõistlustelt märkimisväärsed tulemusi ei ole. Ainult eelpool märgitud Ukraina I testist sai esikoha kuuldejaamade klassis vanameister K.Kallemaa. Ei ole aga teada, millist kuuldejaama kutsungit ta kasutas.

1950.a. sai kutsungi UR2AN Igo Talvik, kes koos vend Reinuga (sai hiljem kutsungi UR2AP) elasid Odrra t. 3. Seda maja ei ole enam olemas. Kuid siis oli see ärkli korusega väike puumaja, milline oli ümbritsetud kaunis kõrge planguga. Kõigepealt hakkas mulle silma ilusti valmistatud 40 m delta sobitusega dipoolantenn, milline läks korstna küljest aia nurka püstitatud puust mastini. Iga kord, kui käisin „täikal” ja möödusin sellest majast siis imetlesin seda. See oli mulle üllatuseks, kui sain teada kes on sellejaama omanikud. Nad ei olnud eriti seltsivad ja klubis teati neist vähe. Kuid kord kutsusid nad mind koos (vist) Ülo Rätsepaga seda jaama vaatama. See oli täiesti omatehtud jaam, milline oli ehitatud A.Isotamme „Raadioamatö-

Pildil istusid I.Ambos (UR2AF), Bezukov, klubi ülem A.Ahend, üks venelannast operaator ja A.Kallaste (UR2-22502). Seisavad E.Lohk (UR2-22517), V.Tõiganov (UR2-22509), H.Kallas (UR2-22504), T.Tomson (UR2-22513) ja K.Apri (UR2AG).

ri käsiraamutu” järgi, nii saatja kui ka vastuvõtja. Ka lubati meid võtme taha, mis oligi kogu külastuse puant ja seetõttu ka see jälg mälu.

Alates 14.01. 1950 pidasin ma päevikut, kuhu aeg-ajalt kirjutasin sisse oma LL alaseid tegemisi. Just esimeses sissekandes on märge, et alates esmaspäevast saan hakata jaamas tegema QSO-sid. Kuid nii see siiski ei läinud. 17.jaanuaril olen kirjutanud, et paberid UOP'i jaoks on ära saadetud. Ja tegelikult läks veel aasta, kui sain 16 aastat vanaks ja sain ka loa olla UR2KAA täieõiguslikuks operaatoriks. Seega olin olnud 3 aastat stažööriks enne, kui 1951.a. jaanuaris usaldati mu kätte võti. Tavaliselt lasi Roll uustulnukatel esialgu praktiseerida 40 m lainealal, kuid ilmselt arvestades minu vägagi pikka stažööri aega, lubas ta mul alustada kohe 20-1 meetril ja kui mu mälu mind ei peta, siis esimesed QSO-d olid UI8 ja VK-ga. Mäletan veel seda, et olin küllalt palju harjutanud saatmist klassis küll võtmega, küll vibropleksiga, kuid esimene side läks üle kivide ja kändude. Siitpeale olin regulaarne UR2KAA operaator, aga minu tahtmisesse töötada dupleksvõtmega oli Roll kategooriliselt vastu. Küll ta peitis

minu eest seda võtit ja küll ma üritasin seda jälle ja jälle kasutusele võtta kuni ükskord Tepljakov (UR2AM) ütles otse näkku, et ainult üks ludin ja mitte kuidagi ei saa seda pidada üheks hästi loetavaks tekstiks. Sellest peale võtsin jällegi kätte normaalse võtme. Sain endale väga hea Wehrmachi tagavaradest pärit mikromeeterkruvidega reguleeritava ja kõva kontaktiga madala võtme. See jäigi UR2KAA ruumi kuni „kadus teadmata suunas”. Samal aastal läks Roll kroonusse aega teenima ja tema asemel sai raadiojaama ülemaks keegi Bezukov.

Ta ei olnud sugugi iseloomult halb mees, kuid ega ta raadioamatöristmist esialgu küll midagi ei teadnud. Üheks esimeseks tema tööks raadiojaamas oli „ilu tegemine”. Ilmselt soovist näidata kuidagi raadiolainete kiirgust üle maailma, ta kujundas seinal oleva maailma kaardi nurkadest QSL-kaartidest 2 kiirti. Kuna aga lagi tuli ette, siis need kiired olid kahele poole langes kui liblika tundlad. See ilustus oli seinal kuni järjekordse kolimiseni. Kogu see õnnis aeg, millal ma olin UR2KAA operaatoriks, olin kodus vägagi aktiivne URS. Kuid lõpuks külma

sõja periood jõudis ka raadioamatörismini. 1952a. algusest keelati sidepidamine kapitalistliku maailmaga, lubatud olid ainult siled NL piires ja sõtsmaadega, väljaarvatud Jugoslaaviaga.

Kontaktide läbilõikamine välismaailmaga oli totaalne. Box 88-st ei tulnud enam ei QSL kaarte ja kuuldejaamad ei saanud neid ka enam dx-dele saata. Minul aga just algas hinnaliste kaartide laekumine. Enamus meie vähestest jaamaomanikest lõpetasid aktiivse tegevuse, mõni aga, nagu UR2AN, andsid oma jaama loa hoopis ära. Siis keelati alla 18 vanustel klubi jaamas töötamine. Pettumus oli suur.

Bezukov oli jaama ülem ehk aasta või kaks. Mul on säilinud üks foto aprillist 1951, millel on raadioklubi lühilaine sektsiooni grupipilt.

Bezukovi asemel tuli jaama ülemaks Maša Volgina, kes oli ise professionaalne operaator ja ta elas seetõttu oma ametisse kiiresti sisse.

Sellest perioodist tulevad meelde 2 väga aktiivset URS-i, Aleksander Tkatoenko URSR-2-1539, UR2-22503 ja pildil olev Vladimir Tõiganov URSR-2-1574, UR2-22509. Ma ei tea, kust nad

AJALUGU

tulid ja kuhu nad hiljem kadusid, kuid aastatel 1949-1951 olid nad vaieldamatult kõige aktiivsemad kuuldejaamad. Võistlustest nad ei osalenud, kuid seevastu dx-jahis olid nad ületamatud. Nad hoidsid omavahel kokku ja palju teistega ei sõbrunenud, kuid mingil põhjusel meie saime hästi läbi. Seetõttu mulle nad näitasid oma kuuldejaama päevikuid ja see oli justkui teisest maailmast. Palju pühendasid aega 28 MHz lainealale. Tõiganov tegi ka UR2KAA-le 10 m konverteri, millega me aegajalt kuulasime seda huvitavat bändi. Ka oma tehniliste teadmiste poolest olid nad minust kaugelt üle ja suu ammuli kuulasin ma nende arutlusi lambi valiku kohta 10 m vastuvõtja KS võimendajaks. Siiani on meeles, et teistest lampidest pidi tunduvat parem olema niisugune vähetuntud lamp kui Z62D.

Vahepeal oli seoses kutsealuste väljaõppele orienteerumisega kasvanud ka klubi erikaal, mis avaldus ruumide juurdeandmisega klubile. Alul klubi töökoda siirdus mõningaks ajaks Rataskaevu tänavale, hiljem anti peaaegu kogu hoone Lai t.1 Vabariikliku Raadioklubi käsutusse. Siis kolis töökoda Lai 1 teise trepikoja esimesele korrusele, sissepääsust paremat kätt. Jaamale sai ilus ruum sama trepikoja 2. korrusele, trepsit kohe paremat kätt. See toimus vist 1953.aastal. Sinna pandi 1954.a. üles UR2KAA uus raadiojaam, mille tegid Punases RET'is Aleksei Tepljakov, Kanõgin ja Krapivin. See oli ühe suure raami sisse ehitatud kompleksne jaam, mis koosnes vastuvõtjast „Tõaika, LL saatjast, mille lõpus oli vastastakt-lülituses 813 lambid, modulaarist anoodmodulatsiooni jaoks, mille lõpus oli paar 100 TH-d, ULL saatjast siis siin kasutusel olnud 86 MHz lainealale, lõpus paar 100 TH-d ja panoraamadapterist. Kondensaatormikrofon oli laua peal eraldi olevas juhtpuldil. Selle jaama foonil tehtuid fotosid ilmus korduvalt ajakirjanduses. See raadiojaam sai jällegi esikoha üleilulisel raadionäitusel

Klubi käsutusse anti ka suur ja väike saal. See oli see aeg, kui Nukuteatrit veel ei olnud. Sellel perioodil koondus klubiline tegevus peamiselt töökoja ruumi, kuhu tavaliselt õhtuti kogunes küllaltki palju rahvast. Igapäevased klubis õhtute veetjad olid Trep

Ets, Raimond Kangro, Heiki Kallas, nooruke Kaljo Sepp, Püü-mets ja teised, keda nimeliselt enam ei oska mainida ning klubisse oli siis tulnud ka seltskond YL'e, kelledest mõni aeg hiljem sai ühest Heiki XYL. Neist ägedamaks operaatoriks sai Helda Teppan.

Kuna meil ei olnud siis kodus BC vastuvõtjat, siis võtsin kätte ja ehitasin 1952.a. „Maljutka” selleks ringi. Töötas küll, kuid ega ma teda kodustes tingimustes korralikult häälestatud ei saanud. „Punane Ret” tootis siis veel vastuvõtjat VV-662, millel olid lühilained alates 16 meetrist. Temal oli kogu poolide komplekt koos lainelüliljaga eraldi moodulina, mida kutsuti „panniks”. Omades head tuttavat, kes töötas RET-is, sain nii pööriku, kui panni ja vahesagedustrafod. Kuid soov oli teha oma aparaat paremaks kui originaal ja nii tein 2 astet vahesageduse võimendust. Tulemus oli ettearvatav (kuid mitte mulle), vastuvõtja läks lootusetult vahesagedusel võnkuma. Oli ikka tegemist enne, kui asjad korda sai.

1953.a. lõpul sai klubi kusa-gilt nii trofee kraami kui ka landleasi kolu. Trofee kraamist oli huvitavaim firma Lorenzi'i allveelaeva lühilaine raadiojaam, mis koosnes saatjast ja vastuvõtjast. Selle tüüp oli Lo6K39a ja pandi üles 2. trepikoja 1. korrusele sisetrepi all olevasse väikesesse ruumi ning oli mõeldud siis URS-dele kasutamiseks. See oli 6-lambiline regeneratiivvastuvõtja, milline töötas nagu super. Tal oli sees ka kvartskalibraator, mis tegi tema skaala tolle aja mõistes väga täpseks. (Mul oli aastaid nostalgiline kinnisidee saada oma kollektsiooni selline aparaat ja lõpuks mul see nüüd on olemas). Samuti toodi minu teada 2 komplekti tänapäeval tundmatu ameerika firma „Pilot Radio” poolt valmistatud lühilaine raadiojaama V100. Need oli mõeldud kasutamiseks kaugluures ja olid seetõttu küllaltki portatiivsed. Selles kompleksis oli ka kolmjalal asuv generaator, mida sadulas istudes ja pedaale vändates aeti ringi. Kuhu nad lõpuks klubist kadusid, ei tea. Siis saadi LL vastuvõtja BC 348 uusi ja konserveeritud varuosi, poolikomplektid koos lainelüliljaga, vahesageduse trafod, kvartsfiler ja tuikostillaator. Mul õnnestus Rahuojaga teha „diil”- ma pidin tegema ühe LL vastuvõtja ja selle

Sellel pildidil olen koos Aleksei Tepljakoviga tema juhtimisel valmistatud UR2KAA uue jaama taga. Pilt on ajalehest – seetõttu ka vastava kvaliteediga.

eest lubas ta mulle ühe komplekti neid varuosi. Tegingi ühe 5-lambilise 3-e lainealaga (40,20 ja 15m) superi, kus kasutasin „Maljutka” vahesagedustrafosid (1600 kHz). Kuhu seegi vastuvõtja hiljem läks, on mulle teadmata. Kuid nendest BC varuosadest vastuvõtja tegemine venis, kuni sain endale 1955.a.alul OFI laost tippvastuvõtja E52b. Sellest vastuvõtjast kuulsin esmakordselt 1950.aastal ühel klubi LL sektsiooni koosolekul, kus arutati URS-de nigelat osavõttu NL meistri võistlustest. Meil oli siis kõige kõvemaks võistlustest osavõtjaks Aleksander Pankov, UR2-22507 ja hiljem, aastast 1951 UR2AK.

Koosolekule tuli ta olles kõva „auru all”. Seal ta siis aeg-ajalt hüüatas: „Andke mulle E52 ja ma tulen tõempioniks”!

1953.a. oli mul tihe õppimise aasta, lõpetasin keskkooli ja tein sisseastumise eksameid TPI-sse laeva elektriseadmete alale. See eriala kaotati esimese aasta järgi, siis sai meist laeva mehaanikud, kuid ka see eriala Moskva korraldusel kaotati ja meist tehti alates kolmandast kursusest esimene lend autotranspordi alale õppijaid. Esimesel kursusel olles kohtasin TPI peamajas A.Talvetit (UR2AH), kes oli siis füüsika kateedri meister. Sellest peale olin ma sagedane külaline tema kateedri juures olevas „werkstubes”. Siis ta müüs mulle mu pealepressimise järel oma enda tehtud vibropleksi, milline on praegugi mul alles. Talvet oli tuntud oma väga kõrge töö kvaliteedi poolest,

mida on näha ka selles võtmes.

Nii see aasta kui ka järgmine olid mulle LL alal kaunis passiivsed, sest ei olnud kellegagi töötada ja QSL vahetus lakkas peaaegu olemast. Sel ajal trükiti meil Tallinnas uus tüüp-QSL kaart. See oli ühevärviline sinine sügavtrüki kaart „Estonia” teatri pildiga. Kogu tekst, kaasaarvatud ka kutsungid kaardil olid vene keeles. Paber oli ainult tavaline joonestuspaber. Minule trükiti ka 200 (!) karti.

Need aastad lähendasid mind ka Arvo Kallastele. Me tundsim üksteist muidugi ka varem klubist, kuid siis ta oli kroonus aega teenimas ja ilmselt igavusest oli nõus pidama küllaltki tihedat kirjjavahetust. Mul on tõsine kahju, et neid kirju mul ei ole enam alles (nii nagu kõiki teisi kirju). Tema kirjad olid täis seikluste kirjeldusi ja detailseid joonistusi oma tulevasest jaamast. Küll ma ikka imestasin, et kuidas küll sellise kokkupakitud konstruktsiooni juures saab veel kuhugi mahutada peenemaid detaile, kas või lampide varivõre lahtisidestuse kondensaatoreid! Oma ideid ta rakendas ellu „kroonust” tagasi tülles „kõõgiraadio” e. 80m transiiveri ehitamisel.

1954.a. 16. novembril olen kirjutanud päevikusse: „Kesker tuli tagasi! FB million times!!!”. Sama on ka märges: „Siiski tahan jaama paberid ära anda”. Jaama loa sain 19.aprillil 1955 kutsungiga UR2AR.

1.osa lõpp
Järgneb

ES6T Kaissoomäel KO37LS – välipäev 2006

Nädalapäevad enne välipäeva tuli lühilainel jutuks Valeriga – ES5QA – ga, et oleks ehk päris huvitav seekord proovida multioperaatori klassis antud üritusest osa võtta. Kutsung oli ka olemas, mida kasutada ja üle jäi veel mõnele inimesele auk pähe rääkida, kes oleksid huvitatud ka nädalalõpu veetmisest värskes õhus. Lõpuks olidki tulijateks ES8RD, ES8SW, ES5QA ja ES8AU. Kahjuks osutus küll sellel aastal, et pooled antud seltsimeestest ei vabane oma töökohustustest enne reede õhtut.

Mina, ES8AU olin igatahes platsis teisipäeva õhtul, autokatus torusid ja antenne täis. Sain telgi ilusti üles ja oh seda rõõmu – päris kuiva nahaga pääsesin seekord. Kolmapäeva hommik muidugi enam nii roosiline ei paistnud – taevas oli hall ja kuigi momendil just midagi sealt alla ei tulnud, polnud erilist põhjust loota, et see nii ka jääb. Antud kohal resideeruva ES6NT –ga saime üles suure telgi, kus oli plaanis aparatuur paigutada. 2 –l meetril sain kontakti ES8SW, Helduriga, kes oli töökohustustest prii ja oli hakamas antenne kokku ja püsti panema. Heldur raporteeris Läti piiri äärest, Metsavenna talust, et sealmail on ilm päris käest ära ja vihma kallab nii, et pole kuiva kohta enam jäänud... Mõne tunni pärast oligi Heldur platsis, vihm muidugi ka. Kogu antennide kokkupaneku ja üles sättimise aja saimegi ikka vihma päris mehisel krae vahele. Muidugi õnneks polnud sadu eriti tugev ja mehed ise polnud ka suhkrust valmistatud. Üles läksid siis ühe masti otsa 50MHz Yagi – 5 elementi ja 430MHz Yagi – 20 elementi. Teise masti otsa panime 2 x 9 elementi 144 MHz Yagid stacki. Pillide poole pealt oli meil sellel momendil kasutada Icom 746 ja Icom 706 MK2G. 706 oli mõeldud rohkem 430 –l tegutsemiseks.

Reedel, enne 70 cm. tuuri algust jõudis siis kohale ka Valeri, ES5QA. Kaasas oli tal lõpp 70 cm. jaoks – mingi 100W, voicekeyer ... Nüüd tuli kogu see

kraam veel omavahel koos käima ka panna ja nagu sellistes situatsioonides ikka, ega see päris libedalt lähe kunagi. Ei tahtnud 706 ja võim ka eriti vabahtlikult koostööd tegema hakata ning punnisid teised ikka kõigest väest vastu. Ma nüüd täpselt enam ei mäleta, kas ähvarduste või meelutuste toel, aga lõppude lõpuks sai see värk ikkagi hääled sisse. Imelik asi oli muidugi see, et CAT oli kohe nõus arvuti ja transiiveriga töötama – aga me proovisime sellele asjaolule mitte liigset tähelepanu osutada, sest selline õnn oleks võinud ka lõppeda väga kiiresti... Ja 706 –ga testi teha ilma CAT –ta oleks ilmselt olnud paras jama. Niisiis, saime oma värgid jooksmas, arvuti koos Loggeriga ja CAT interfeisiga kaasa arvatud. Antenn, nagu öeldud oli 20 elementi Vargarda Yagi. Levi just meeliulendav polnud aga päris igav ka ei hakanud. Kõige pikem ots oli SM3AKW ruudust JP92AO eelviimasel tunnil. Eks muidugi esines ka jõudemomente... aga lõpuks oli sidesid saanud kokku 75, ruute 13 ja punkte näitas Logger 43 216.

Kuna 23 cm. oli meil puudu tänu lühikesele ettevalmistusperioodile – tuli ju idee iseenesest küllaltki viimasel minutil – siis sai laupäeva hommikul, kui tõsisemad tegijad võistlesid, rahulikult magatud. Ega muud suurt teha ponudki, kui et lasime maha masti, kus olid 50 MHz Yagi ja 433 MHz Yagi, et võimalikult vähesed asjad segaksid meie 144 MHz stack'i. Isegi lühilaine traadi korjasime telgi tagant kokku.

2 –l meetril kasutasime siis Icom 746 ja 2x9elementi Yagid stackis. Yagid olid jälle vanad head järgi proovitud Vargarda'd. Muidugi 2 –l meetril tuleb tunnistada, ei õnnestunud enam Loggerile selgeks teha, et tal tuleb üle CAT'i transiiveriga koostööd tegema hakata. Aega ja viitsimist polnud ka enam sellega jamama hakata, pealegi pole 746 mingi 706. 746-ga õnnestub ikka üldjuhul ilma arvutist sagedusi vahetamata ka niisama test ära sooritada.

2 –l meetril muidugi igavuse üle kurta ei saa kunagi – kuigi punkte seal eriti ei kogune, on vähemalt rahvast kõvasti ja niisama passida aega ei kipu olema. Leviku kohta jälle üleliia kiitvaid väljendeid siinkohal ei hakkaks kasutama. Aga kõigest hoolimata sai peetud 130 sidet, ruute kogunes kokku 20 ja punkte näitas Logger lõpuks 35 571. Kõige pikem ots polnud ka teab mis pikk – 536 km. ruudust JP90JC, SM0DFP –ga.

Kogu selle ürituse peale tuli niivõrd hea uni, et magasime mõnusaalt ka 50 MHz testist maha esimese tunni. Antenn sai ju ka pikali lastud enne 2 m. testi, et segamist minimeerida... Ühesõnaga oli siiplemist ikka kõvasti pühapäeva hommikul. Aga vaatamata kõigele polnudki tagajärg kõige kehvem – 32 sidet ja 19 ruutu. Pikim side sedakorda IW9EJP/P ruudust JM77EU – 2397km.

Niimoodi see asi siis välja kukkus. Ehk järgmine kord läheb paremini – seda tahaks loota, et enam ei tule head mõtted viimasel minutil, vaid jääb ikka natukenegi aega enne atra ka seada. Ja kõige suurema pettumuse valmistas muidugi GPRS, mis antud kontekstis tundus selgelt rahva petmisena – testi ajal ei õnnestunud teda kordagi käima saada... Muidu töötas küll, kuigi vahelduva eduga.

Aga lõppkokkuvõttes tuleb öelda, et seltskond oli tore ja kui järgmisel aastal õnnestuks samu inimesi miskit moodi motiveerida samas kohas kokku saama, oleks väga häa.

Pilte saab vaadata aadressil <http://picasaweb.google.com/Fjoodor/>

Heikki ES8AU

Eesti LL-välipäev – kellele ja milleks?

Esimesed Eesti lühilaine välipäevad on juba saanud ajalooks ja oleks ka aeg teha esimesi kokkuvõtteid. Mõte niisugune võistlus korraldada tekkis tegelikult üsna äkki peale selle, kui üks tuttav viitas ajalehe artiklile, kus oli mainitud, et kaitsevägi pidas õppusi ja peamine sidevahend oli mobiiltelefon. Täiendava tõuke andis veel minu rahulolematu vahepealse olukorraga minitestide kontrollimises - mäletavad ju paljud vanemad tegijad, et kui see protseduur oli regioonide käes, olid järgmiseks minitestiks eelmise tulemused teada.

Välipäeva võistlusjuhendi koostamisel toimus hobilistis küllaltki aktiivne „üldrahvalik“ arutelu. Suurem piikide murdmine käis SSB ja CW sidepunktide üle, telegraafimehed olid harjunud minitestis saama CW eest tolpunktide. Järgmine arutelu teema oli voo-ru pikkus - et pool tundi on liiga pikk ja hakkab igav! Nii mõnigi mees arvas, et kui tuleb kümnekond jaama välja on hea küll. Oli ka niisugune mees, kes arvas et ta peaks küll hull olema, kui ta mugavast linnakorterist läheb välja loodusesse aega ja raha raiskama. Hea, et tegelikud osavõtjad mõtlesid hoopis teistmoodi!

Juhend ise tuli siis lõpuks selline:

võistlus toimub juunikuul esimesel laupäeval kell 16.00-17.30 kohaliku aja järgi (pool tundi peale meie testi lõppu algab aga IARU I regiooni lühilaine välipäev)

sagedused: 3530-3560 CW ja 3600-3650 SSB

kolm voo-ru: 16.00-16.29, 16.30-16.59, 17.00-17.29

kontrollnumber RS või RST pluss side järjekorranumber alates 001-st

osavõtjad: ainult Eestis asuvad jaamad, välitingimustes ja statsionaartingimustes väljundvõimsus: kuni 100W

välitingimustes asuv jaam peab asuma vähemalt 100m ehitistest ja elektrivõrgust eemal, toide aku või elektrigeneraatori pealt, antenni kinnituseks ei saa kasutada statsionaarseid mittelooduslikke ehitisi-objekte (hooned, tornid jne.).

Välitingimustes töötavad jaamad annavad kutsungi/regiooni number, igas voo-ruis tohib töödata iga jaamaga üks kord mõlemal tööliigil. Side välitingimustes töötava jaamaga CW ja SSB peal 2p, statsionaarjaamaga side CW ja SSB peal 1p ja statsionaarjaamad peavad sidet ainult välitingimustes olevate jaamadega! Stats-jaamad omavahel sidet ei pea. Aruandes näitavad välitingimustes töötavad jaamad oma QTH lokaatori.

Kõik osavõtjad võistlevad üldklassis sõltumata sellest, kas nad peavad sidet ühe või mõlema tööliigiga. Välitingimustes töötavate jaamade 3 esimest autasustatakse karikatega, statsionaarjaamade klassi 3 esimest autasustatakse diplomitega.

Parimale noorele välitingimustes või selle puudumisel stats-tingimustes on diplom ja ETSL-i karikas, väikesed karikad saavad ka 3

esimest QRP-jaama (kuni 5W), kui selles arvestuses osales piisav arv võistlejaid.

Välitingimustes osavõtjate vahel loositakse välja ka vähemalt üks üllatusauhind.

Aruanded saata 10 päeva jooksul peale võistlust elektroonselt es3bm@erau.ee või kirja teel :Mart Osmin Pargi 1-89 Alu 79601 Rapla maakond

Esimesel LL-välipäeval 2005 a. juunis oli osavõtjaid välitingimustes 39 jaama ja statsionaartingimustes 26 jaama. Üle ootuste rohkem osavõtt! Karikad pani välja Eesti Tehnika- ja Spordiliit ja üllatusauhinna MFJ-269 raadioamatöörid ES5TV, ES5MC ja ES2RR. Suur tänu neile! Teisel LL-välipäeval sellel aastal oli osavõtjaid mõnevõrra vähem - välitingimustes 33 jaama ja statsionaarist 17 jaama. Karikad pani välja jällegi ETSL ja antennituunerid MFJ 902 2tk Mobicom ja Radiocom Baltic. Suur tänu sponsoritele!

Sellel aastal oli ka QRP klass esindatud 3 osavõtjaga - nimetatud klassis võib võistelda ainult kuni 5W väljundit andvate riistadega. Tulevikus (kui leidub sponsoreid?) võiks veel luua ka kollektiivraadiojaamade klassi, aga ka isehitatud QRP jaamade klassi. Esimesel aastal oli arutelul ka digimodede välitingimustes kasutamine, kuid

allakirjutanu arvab, et veel on vara välipäevale uusi tööliike sisse tuua (las digimehed proovivad enne organiseerida stats-tingimustes ühe töötava Eesti-sisese võistluse!).

Kohtumiseni LL-välipäeval 2007!
Mart, ES3BM

LL-välipäeva tulemused – 3. juuni 2006

metsavennad		QRP metsavennad		stats-jaamad	
1.ES5QA/5	216/188	1.ES6KW/6	112/110	1.ES2EZ	176/159
2.ES7GM/7	202/183	2.ES8YS/3	44/34	2.ES5TV	148/136
3.ES5AGP/5	198/176	3.ES1HJ/3	15/12	3.ES7TH	144/135
4.ES6RMR/6	187/172			4.ES2JL	148/135
5.ES7AM/7	179/171			5.ES1CW	144/122
6.ES8TJM/8	173/160			6.ES5JR	122/144
7.ES8AY/8	184/155			7.ES6PA	120/116
8.ES2U/3	165/152			8.ES10V	116/110
9.ES1TP/2	161/146			9.ES8JX	90/88
10.ES5AM/5	171/146			10.ES1QD/2	90/86
11.ES4RC/4	153/141			11.ES1GE	84/82
12.ES4OJ/4	146/137			12.ES5EX	100/80
13.ES3GX/3	150/137			13.ES5CX	72/70
14.ES1U/2	151/137			14.ES1RA	38/34
15.ES1MW/1	139/134			15.ES3VI	20/20
16.ES8BJP/7	161/123			16.ES7ACX	12/12
17.ES4BO/4	127/120				
18.ES6QC/6	129/112				
19.ES7CE/7	138/108				
20.ES2JJ/2	120/105				
21.ES3AT/7	105/98				
22.ES3CC/3	112/97				
23.ES4DD/4	103/94				
24.ES3HZ/8	93/91				
25.ES0CD/0	76/72				
26.ES7H/7	20/7				
27.ES7GN/7	6/5				
28.ES7AGY/7	4/4 (võistluse noorim - 14.a.)				

* väljaspool arvestust ES3BM/3 204/190

kontrolliks aruanne ES7FU, aruandeid ei laekunud: ES8DH/8, ES1HW

CONTESTING

LL-välipäeva soapbox 2006:

ES3RD - oli tore, paluks korrata

ES0U/3 - üritus oli üllatavalt osavõturohke ning kui võimalik, siis osaleme järgmisel aastal uuesti. Tulevikus sooviks varem metsa jõuda, et mitte algusega hilineda nagu nüüd.

ES1QD - tore oli, aga aku vedas alt, plaadid läksid lühikesse ja aega oli vaid tund jaama püstitamiseks vihmasajus, hi! Tuleks kindlasti järgmine aasta korrata!

ES8TJM - võistlus ise oli igati tore ettevõtmine, hoolimata sellest, et vihma kallas ja antenni sättides märjaks sain...

ES1CW - test läks asja eest, osavõtjaid jagus. Kahjuks ei olnud võimalik tõsiselt pühenduda. Ilmne on, et see võistlus tuli, et jääda.

ES1OV - muljed olid ägedad, kõva vihma hakkas kallama tund enne võistlust, just hak-

kasini antenni üles sättima. Telki kaasas polnud. Saatuse sunnil ja vastu enda tahtmist tuli jaam panna üles stats. katuse alla. Loodan, et järgmine kord veab ilmaga rohkem. Toide oli akudelt, nii et jaamal sain akutoite ära proovida. Kui oleks aku olnud uus 60Ah, siis oleks kogu võistluse vastu pidanud ilma lisalaadimiseta.

IN MEMORIAM

Waldek Saarsoo,
DJ0IB/ES5IB

(18.01.1925 – 28.02.2006)

See meenutus oleks öieti pidanud ilmutada palju varem, ka möödunud suvisel kokkutulekul oleksime pidanud vaikushetkega tuntuks ning teenekat kolleegi meeles pidama, paraku ei liigu teave ka infoajastul alati õigeaegselt. Nii saime kahjuks alles sügiseks teada, et OM Waldek ei näinudki enam eelmaintud suve ja on juba kuid tagasi igaveseks meie hulgast lahkunud.

Kindlasti on kutsung DJ0IB enamikule tänastele tegevamatööridele väga tuttav – ikka väsimatult eetris, vitaalne ja aktiivne Waldek oli mees, kes ei saanud jääda märkamata, kel oli alati sõna sekka öelda ning arvamus varnast võtta. Nagu paljud tema põlvkonnast, sattus ka Waldek sõja keerdkäikudesse, "vale munder" viis mehe Euroopasse (alternatiiv oleks teada...), kus tal lõpuks õnnestus Saksamaa lääneosas paigale jääda. Allakirjutatul ei ole paraku infot, et millal Waldek raadio teel esimesed kontaktid sealt oma kunagise sünnimaaga lõi, kuid kaheksakümnendatel oli ta igatahes väga sage eetrisuhtleja UR2-suunal, olles ka ilmselt paljudele tänuväärseks infoallikaks DX-ide ja diplomite vallas. Need mõlemad olid ka tema peamised amatöristlikud huvid – olles DXCC Honor Rollis, jäi ehk mõni üksik maa tal üldse töötamata ning muidugi diplomijaht – DIG aktiivse liikmena "nakatas" ja nii mõnegi Eesti amatööri samuti selle seltskonnaga liituma.

Kes Waldeku aga lähemalt tundis, teadis muidugi ka seda, et raadioasjandusega vähemalt samaväärsel kohal tema elus olid ka filatelism ja "kämpimine". Tema suures margikogus oli näiteks täisvalik esimese Eesti Vabariigi ajal välja antud marke, kämpijana

oli aga Waldekul enamus vana mandri maid läbi sõidetud. Lisaks muidugi regulaarsed sõidud Hollandisse "laagriplatsile" – nagu ta seda ikka tavatses öelda – mis tegelikult oli autokaravanide peatuspaik koos korralikult välja ehitatud infrastruktuuriga.

On selge, et amatörismi ja kämpimist saab edukalt ühendada, seega oli Waldeku kuulda läbi aegade ikka erinevaist paigust. Ka siit Eestist – mida sai jälle üle pikkade aastate külastada peale vabariigi taastamist. Waldek oli muu hulgas osalemas mitmel ES0SM VHF-ekspeditsioonil 90-ndatel, samuti oli tema haagissuvila kohal nii mõnelgi suvisel kokkutulekul. Ja paljud meist on saanud tema abikaasa poolt valmistatud maitsvate lõunate osaliseks, kuna Katja oli ikka neil reisidel kaasas. Selles valguses oli igati loomulik, et Waldek omale ka ES-kutsungi vormistas – ehkki sünnikoha järgselt Harjumaa mees (vanaisa talu oli Lool, hiljem sai sellest Tallinna Linnuvabrik...), olid tookordsed tihedad sidemed tartlastega, eriti ES5DE-ga põhjuseks, miks ta uueks "amatöör-koduks" Eestis sai Tartumaa.

Sellel sajandil Waldek enam Maarjamaa pinnale kahjuks ei astunudki – eks aastad nõudsid oma ja küllalt väsitavat autoretket ta peale 1999 a. kodumaal käimist enam ette ei võtnud. Küll oli teda aga kuulda pea igas suuremas võistluses ES-jaamadele punkte andmas, samuti osales ta aktiivselt meie oma ES Open'is, Baltic Contestis jm. ERAÜ liikmena oli Waldek sõnakas ka ühingu asjades kaasa rääkima, ning mitte ainult rääkima, vaid ka vajadusel toetama ning abi osutama. Aktiivne oli ta ilmselt ka oma viimastel elukuudel, sest 2005 a. jõuluaegsest kirjast Kaljule

(ES1AG) on lugeda: "Pea palju aktiivsust üles näitama, kuna olen meie diplomi "Vitus 70" väljaandja ja manager ning selle üks jokerikutsung DF0MG on veel viimased 3 kuud eri-DOK-ga "70MG" kuni veebruari lõpuni minu käte all. Need aktsioonid siin jooksevad 40/80m, kuid kogu detsember on väga halva leviga olnud. Aga jaanuar-vebruar peaks kogemuste kohaselt palju parem olema..."

Kirja Kaljule lõpetab aga Waldek nii: "Istun siin akna all vaatega rõdule ja maja tagumisele pargile ning liikumist on siin küllalt. Sageli tulevad oravad külla, samuti harakad ning rongad. Meie pidevad külalised on aga tihased ja nende jaoks on meie toidulaud alati kaetud..." Nagu paljudele, kes Waldeku maja või haagissuvila uksest sisse astusid, kas siis suures Euroopas või väikeses Eestis.

Meenutades ja mälestades,

Arvo
ES5MC

3670...FAQ

Sissejuhatus

See artikkel on katseks puhastada eeter mõnedest väärarvamusetest, mis on omale „pesa teinud” sagedusel 3670 kHz ja visalt püsivad aastast-aastasse. Soovitan lugeda tähelepanelikult ja teha järeldusi. Lohutuseks vast ehk nii palju, et need väärarvused ei ole ES-maalaste omapärase mõtlemisviisi tulem. Kaugelt sellest – need on ülemaailmselt levinud müüdid, mida aeg-ajalt üks või teine teadja üritab kummutada kuid...esialgu vähese eduga. Siinkohal siis üks järjekordne katse.

Antennid:

- SWR 1:1 antenni toiteliniis (-kaablis) ei tähenda üldjuhul, et ka antenn töötab s.t. et see reaalselt kiirgab! See tähendab ainult seda, et toitepunkti näivtakistus ühtib saatja väljundi näivtakistusega suhtes üks ühele. See ei tea-vita Sind isegi sellest, mis toimub kõrgsagedusliku signaaliga neid kahte punkte ühendavas liinis (kaablis)...

- automaathäälestajad (ATU), mis on ehitatud moodsamatesse aparatuuridesse, ei ole mõeldud „sobima ükskõik millega”. Need on ettenähtud vaid antenni sagedusliku tööpiirkonna tehislukkuks laiendamiseks. Ja enamus neist on vaevalt tõhusad ka isegi selleks otstarbeks...

- ära usu kõiki antennitootja väiteid pakutava antenni võimenduse kohalt! Kui tundub liiga hea et olla tõsi, siis ka tõenäoliselt see nii on. Enamus antennitootjaid kasutab dB-i võrdlust ehk võimendust „isotroopse kiirgaja” (teoreetiline „punktikiirgaja”) mis reaalselt looduses ei eksisteeri) suhtes. Võrdlused dipooli suhtes (dBd) on palju realistlikumad, kuid ka seda mitte alati – tuleb eristada juhuseid, kui dBd on toodud märkega „vabas õhus” või kui sellist märke ei ole. Viimasel juhul on ilmselt müügis pakutava antenni (kahtlaselt suurele) reaalsele võimendusele (dBd) lisatud need +6dB maalt peegeldusega saadud n.n. „ground gain”... Kõik müügis ja rumalate püüdumiseks!

- resonantsis toimivale antennile ei ole aseainet - kõik teised on alati kompromiss ehk - ei saa „midagi mitte millegi eest”! Soo-

vitav tulemus peab olema „maksitud kinni” mingi teise ala kahanenud funktsioonide arvelt ja üldjuhul (ning esmajärjekorras) antenni sagedusliku kasutusala vähenemise arvelt. Ehk teistiti öeldes – mida väiksem on antenni sageduslik tööpiirkond, seda suurema jõudlusega (kiirusliku kasuteguriga) on antud antenn.

Lõppvõimendid:

- lõppvõimendi (PA) 1000 W-i „DC input” (alalisvoolu toitevõimsus) ei tähenda, et sa näeksid sellist võimsust ka väljundis! Tüüpilised amatöörvõimendid omavad ainult 50...60% efektiivsust. Siin kehtib reegel – mida lineaarsema võimendusega on võimendi, seda väiksem on tema efektiivsus. See kõik aga tähendab, et lõppvõimendi väljundklemmidelt võib saada kasuliku (kõrgsageduslikku) „RF output”-võimsust harilikult ainult 50...60% toitevõimsusest ehk antud juhul siis kõigest 500...600W. Näiteks - tööstuslik lõppvõimendi, millel on 2 kW „input” ja mõõdetud 1kW „output” on tavaliselt reklaamitud kui 2kW võimendi. Tegelikult rumalate ostjate püüdmine - suuremad numbrid müüvad ju paremini. Ja veel - pooljuhtidel võimendite kasutegur ei ületa 50% ning mida kõrgem on sellise võimendi töösagedus, seda väiksem on ka selle kasutegur, piirdudes mõnel juhul ainult 10...15% tasemega.

Varustuse disain:

- enamus käibel olevast toodangust on disainitud ergonoomiliselt kasutaja vajadusi, varem saadud kasutuskogemusi ja valitsevaid tehnilisi nõudeid ning -suundumusi arvestades. Kuna nüüdseks paljudes maades CW oskus ei ole enam vajalik tingimus amatöörloa taotlemisel, siis selle tõttu on vähenemas ka ostunõudlus turul just kõrge jõudlusega CW-seadistusega amatööraparatuuri järele. Ka need kasutajad, kes seni on nõudnud esmajärjekorras kõrget CW-seadistuse taset, on alustanud sellest lahtitulemist (põhjus – uute <digimode> võidukäik). Selletõttu on turu

Ilmar Reimann, ES4RC

konjunkturi kujundamas tarbijad, kes eelistavad kõrgeimat jõudluse taset just ja ainult SSB seadistuses. Sellise olukorra tüüpiliseks esindajateks on näiteks viimased ICOM ja YAESU „karpraadid”, kus CW-võtme kiiruse muutmiseks tuleb kasutada „mitmekorruselised” näppimist menüüs...

- suurepärase CW-seadistusega aparaat ei toimi alati kui suurepärase SSB-seadistusega aparaat ja ega pole ka mõeldud, et ehitada CW aparaat nii kallis või keerukas kui SSB aparaat. See on lihtsalt CW seadistuse olemus. Niisiis - tulemuseks on, et kõige populaarsemad seadistused (antud juhul SSB) saavad „lõviosa” uute amatöörsideaparatuuri konstrueerimise ja ehitamise eelarvest. Mida rohkem „pulkasid” kastis, seda suurem müügihind. Ka see on otsustav!

- teine seadistus, mis kahaneb kiiremini kui CW, on AM seadistus. Ilmselt ei ole kaugel see hetk kui ühelgi tootmises olevatest amatööraparatuuridest ei ole enam hoopiski peal AM-saateliiki.

- enne kui hinnata aparatuuri toimivust, peaks aru saama tema peamisest ülesehitusest, otstarbest ja funktsioonist ning kellele see ikkagi mõeldud on s.t. kas päris algajale, igapäeva-amatöörile või „kontesterile”. Pakutav

valik on suur, firmadevaheline konkurents tihe ja õiget otsust teha s.o. mida võtta mida jätta, on suhteliselt keeruline. Õnneks - paljudel juhtudel väldib „üle oma varju hüppamist” ostja rahakott!

Põhilised vastuvõtja toimingud:

See funktsioon pole eriti palju muutunud viimase 15 aasta jooksul.

- vastuvõtja reaalne tundlikkus on ikka piirides $\pm 10 \mu V$. Aga mis on muutunud, siis on tekitatud võimalused selle tundlikkuse kogu ulatuse, eriti selle „parem osa” ehk alumise (tundlikkuma) poole kasutamiseks. Kasutades DSP-d ja paremaid DDS süsteeme, ei ole ostsillaatorite faasimüra ja kombinatsioonisageduste tuiklemiste suhtes enam nii hävitav seadme tundlikkusele kui oli see varem.

- mõned tootjad ületähtsustavad tundlikkust selektiivsuse arvelt. Kui Sa aga ei kuule nõrka signaali, tingituna vastuvõtja võimetusel kannatada tugevaid signaale, siis lisatud tundlikkus on kasutu. Head vastuvõtjat iseloomustab kõrge sageduslik selektiivsus läbi kõigi võimendusastmete, see on esmatähtne! Ja just optimaalne tundlikkus sinna selt-siks – ei ülemääraselt vähe ega ka

LÜHILAINE (HF)

palju. Selle selgitamine „läbi rahakoti”, millisel vastuvõtjal see on ja millisel pole, võib sageli osutada kalliks ja pettumust valmistavaks ponnistuseks. Teisalt – ka laboratooriumite aruanded ei räägi alati seda, mida tahad teada ja kasutajate ettekanded on subjektiivsed ning sageli ebatäpsed või juhuslikud.

Mikrofoniheli võimendus:

- mida vähem, seda parem! Lihtsalt see, et Sinu saateaparatuuri ALC on ebaefektiivne, ei anna Sulle õigust kolleegide tuju rikkuda, saates järjekindlalt risustatud spektriga ja miteloetavat signaali eetrisse! - igati tuleks vältida oma naturaalse hääle tehislukku „paremaks tegemist”. See, mida loodus on andnud, see on see ainuõige ja mille järgi sõber tunneb sõpra. Eriti kehtib see olukorras, kui levitingimuste tõttu kõik vastuvõetavad signaalid on tasemel S9+. Ja on loomulik, et mis tahes taustahelid jaama mikrofoni ei sa- tuks.

Signaali kompresserimine ehk tihendamine:

- taas, vähem on parem! 5-6db kokkusu- rumist on kõik mida iganes vajad. Peab pida- ma meeles, et enamik aparatuurid paigaldatud

mõõtjast ei anna täpset lugemist tihendamise taseme kohta. Kindlaim viis oma saatja signaali tihendamise taseme määramiseks ja üheaegselt oma aparatuuri mõõduki kalibreerimiseks on olukord, kui mõõdad seda saatja väljundis õige suurusega tehiskoormusel ja kasutad selleks usaldusväärse kvaliteediga ostsisloskoopi.

- üks asi on lugeda 100% nõrgast vastu- võetavast signaalist. Teine asi on omada suurt ja loetamatut signaali. Kumba Sa tahaksid? Kui tahad, et oleks kõigil hea, siis jälgi oma PA anoodvoolu mõõtjat – ka kompresseritud s.o. tihendatud signaaliga kõne puhul peaks selle osut vähemalt 10% tagasi langema ja mitte teps ainult värisema mõõteriista skaala paremas nurgas.

Välised “heliseadmed”:

- enamus sellistest Hi-FI otstarbeks mõeldud lisavarustusest laseb läbi helispektri, mis on sageduslikult kaugelt liiga lai SSB seadiste jaoks ja seega eetrisse edastamiseks. Sellega mittearvestamine põhjustab selle, et kõrge tasemega madalsageduslik heli on OK, kui signaal on 30-40db üle S9, aga alla S9 korral; muutub seda tüüpi signaal ebaseleks

ja raskesti loetavaks.

- palju sellisest helivarustusest ei ole konstrueeritud RF-keskkonna jaoks. Sellega peab tõsiselt arvestama ja juba eelnevalt s.t. enne kasutamist ning võtma meetmeid madalsageduslike ühendusahelates kõrgsageduslike signaalide täiendavaks tõkestamiseks või väljafiltreerimiseks.

- kui tõesti soovid “Ringhäälingu Heli”, siis pead minema SSB-lt AM või FM peale! SSB-seadistus lihtsalt ei oska tekitada “Ringhäälingu Heli”!

Aparatuuri kasutamisest üldiselt:

Kõige esimene (ja püha!) reegel – ENNE MIS TAHES SEADME KASUTUSELE VÕTMIST LOE TÄHELEPANELIKULT LÄBI ANTUD SEADME KASUTAMIS- JUHEND!!!

Võta arvesse, et insenerid, kes konstrueerisid selle seadme, teavad sellest rohkem kui Sina! Ja veel - kui Sa ei saa juhustest aru, siis lihtsalt tagasta aparatuur müüjale, lisades juurde märkuse selle kohta, et oled liiga rumal kasutamaks seda seadet...

Ilmar, ES4RC

TEHNIKANURK

Elektroonilistest logidest ja võistlusaruannetest ehk ADIF ja Cabrillo

Logiprogrammid on saanud raadioamatöörade elu igapäevaseks osaks: nende abil on sidade üle arvepidamine tunduvalt lihtsam kui paberil. Uus ja täiuslikum tarkvara võimaldab järjest põhjalikumalt andmetöötlust ja statistikat. Jääb vaid üks väike mure - kuidas juba olemasolevad andmed uuele programmile “söödavaks” teha?

Mure kasvab suuremaks, kui selgub, et uus tarkvara ei taha vana poolt tekitatud failist aru saada: üht ja sama infot on võimalik väga mitut moodi salvestada. Kuna iga programmeerija leiab, et just tema loodud failiformaat on parim, siis pole ka lootust, et lähiajal selles osas midagi põhjalikult muutuks.

Esimesena pähetulevaks lahenduseks on ehk logi käsitsi ümbertippimine. Paarikümne side puhul on see minutite küsimus, paarikümne tuhande side puhul selleks vaevalt aega ja kannatust leidub. Selleks peaks ikkagi olema mingi parem võimalus.

Nii see tõepoolest on. 1996. aastal lepitati kokku, et logide vahel andmete ülekandmiseks kasutatakse vormingut nimega ADIF (*Amateur Data Interchange Format* ehk amatööride andmevahetusvorming). Selle abil on võimalik kirjeldada logides ettetulevaid andmevälju, alates side pidamise ajast ja lõpetades näiteks Kanadast pärit korrespondendi provintsiga. Kogu info on failis tavalise teksti kujul, nii et vajadusel saab selle oma silmaga

üle kontrollida.

ADIF-formaadis side näeb välja järgmine:

```
<call:5>ES6CO<qso_date:8>20060415
<time_on:4>0500<band:3>80m<mode:2
>CW<rst_rcvd:3>599<rst_sent:3>599<
QSL_Comment:12>ES Open 2006<eor>
```

Siinkohal ei peatuks ma detailidel: huvilised saavad spetsifikatsioonidega tutvuda aadressil <http://www.adif.org/> ja <http://www.storm.ca/~ve3iay/adif.html>. ADIF faili eksportimine ja importimine peaks üldjuhul olema logiprogrammidesse sisse ehitatud, käsitsi on seda tööd võimatu teha. Kui kellelgi on sidad salvestatud näiteks Exceli tabelisse, siis saab valemite abil andmed ADIF-vormingusse konverteerida.

Võistluste aruannete esitamiseks ei piisa ADIF kujul logist: järjest enam nõutakse Cabrillo faili esitamist. Selle salapärase nimetuse taga peitub tekstifail, mille päises on esitatud info võistleja kohta (nimi, aadress, võistlusklass, klubi, pakutav tulemus jne). Sellele järgnevad võistlusel peetud sidad.

Cabrillo kohta on asjalik lühiülevaade saadaval <http://www.storm.ca/~ve3iay/cabrillo.html>, üksikasjalised spetsifikatsioonid asuvad [cabrillo/.](http://www.kkn.net/~trey/</p>
</div>
<div data-bbox=)

Cabrillo failis oleva side täpne kuju sõltub võistlusest: hetkel on kasutusel 8 üksteisest veidi erinevat formaati. ARRL DX Contesti side näeb näit. välja niimoodi:

```
QSO: 14000 CW 2005-02-19 1010 ES5JR
599 KW K2QMF 599 Nc
```

Täpse failiformaadi eest peaks hoolitsema võistluslogi pidav programm. Tavaliselt kontrollib elektroonilise võistlusaruande formaadi õigsust robot, saates probleemide puhul veateate. Aeg-ajalt juhtubki, et mõne võistluse puhul on tarkvara poolt genereeritav Cabrillo fail vigane. Sellisel puhul võib olla abi LogConv nimelisest tarkvarast, mis võimaldab erinevaid failiformaate üksteiseks konverteerida: <http://www.ka5wss.com/Software/LogConv/>.

ES Open võistluse jaoks on artikli autor kirjutanud Excelil põhineva programmi, mis paberilist sisetatud logi konverteerib Cabrillo formaati. See on saadaval http://jyri.tklabor.ee/Ham/ES_Open/.

Edukat kasutamist ja katsetamist!

Jüri Ruut, ES5JR

KOKKUTULEK

Kogu kokkutulekurahva pildile mahutamine on igaastane probleem.

Eesti raadioamatööride 43. suvelaager – Varbla 2006

Suvine raadioamatööride kokkutulek peeti seekord „peaaegu“ Läänemaal, tegelikult siiski Pärnumaa loodenurgas Varblas. Korraldustoimkond koosnes aga enamasti ikkagi Läänemaa amatööridest eesotsas Kuidoga (ES3AT). Vaatamata mõnevõrra rasketele läbirääkimistele võõrustajatega (Varbla puhkeküla) suutsime juhatuse kaasabil ikkagi endale enam-vähem söödava hinnapaketi välja kaubelda, kuigi lisaüllatusi (näiteks automaks...) finantside vallast tuli veel lausa viimasel minutil, kui rahvas juba kohal oli. Allkirjutanule (kes samuti nimetatud kauplemist „läbi viis“) jäi sellest paraku veidi „mõru maik man“, sest teatud lubatud teenuste kvaliteeti paraku ei tekkinudki, raha aga oldi varmad küsima igal sammul.

Ilm juuli alguses oli igati kena, asukoht kaunil liivarannal ja laagriplats kadakate vahel – mida Sa looduse aspektist ikka rohkem tahta oskad? Vahest ehk soojemat merevett, prrr, oli teine üpris jahe veel... ja sauna, mida vaatamata lubadustele siiski puhkeküla laagriplatsil valmis ei saadud. Samas oli plats ise ju ilus ning avar ja korralikud varjualused pakusid võimalikku kaitset nii vihma kui palava päikese eest. Programmi amatöristlik osa oli küllalt traditsiooniline – rohke auhinnalaud ootas „laiali jagamist“, veidi üritati hinge sisse puhuda ka temaatilistele aruteludele, kuid eriti edukalt ei kippunud see välja tulema, ju oli kõigil niisama hea olla... Ei tea, et kas huvi oli leige, kuna kõik on niigi hästi või vastupidi... J Kindlasti väärub mainimist aga Jüri (ES5JR) poolt läbi viidud „Algaja raadioamatööri teatmiku“ presentatsioon koos

arvukate CD-plaatide jagamisega. On see materjal ju üle paari aastakümne järele sobiv ning kaasajastatud aluspõhi neile võimalikele huvilistele, kes teevad omi esimesi samme meie hobi radadel. Au ja kiitus tegijatele! Öhtu ei möödunud muidugi juba kuulsaks saanud oksjonita, uueks ürituseks oli aga Tõnno (ES5TV) poolt välja mõeldud mälu-mäng „Kes tahab saada raadioprofessionaalsiks?“, kust osa said võtta kõik soovijad. Iga küsimusega (neid oli nii konksuga kui konksuta, faktiteadmist kui ka üldist erudeeritust nõudvaid) jäi rahvast mängu aina vähem (võlesti vastanud kukkusid välja), kogu mäng päädis aga põneva finaaliga, millest võitjana väljus Juhan (ES5QX). Pimeduse hakul süüdati ka suur laagrilõke ning jalakeerutuseks mängis ansambel – ainult et rahvast tundus hõredamaks jäänud olevat...

Muidugi oli ka arutelu all, et kus siis tuleval aastal kokku saadakse? Ega seda küsimust päris lõplikult platsil selgeks ei saadudki ja nii ei õnnestunud uue aasta korraldajatel ka laagrilippu langetada – selle langetas hoopis Varbla korraldustiimi pealik Kuido. Kuid õnneks on tänaseks selgunud, et ERAÜ 2007 a. kokkutulek toimub Põlvamaal ning ilmselt on asukohaks Värska. Allkirjutanule jääb Varblat meenutama järjekordne vimpel, kauni sinise taeva taustal tehtud ühispilet (tnx Viljo!) ja oksjonilt ostetud „Algaja raadioamatööri teatmiku“ autorieksemplar Jüri autogrammiga. Lisaks osalejate statistika, mis näitab, et osavõtjaid oli päris arvukalt – kokku 290, neist 211 kutsungiga amatööri ja 79 preliiget. Suurima esinduse pani välja Soo-

Seekordne professionaalseim amatöör oli ES5QX.

me (36), millele ei saanud vastu ükski ES-regioon! Järgnesid ES5 (34) ja ES1 (29). Ka selgines äratundmine, et laagrit on veidi ohtlik nii suurel maalapil laiali paigutada – „meie“ tunne kipub kaduma ja laagrit „südant“ või keskust ei õnnestugi moodustada. Aga – see ei vähenda kindlasti Varbla kokkutuleku õdu-sat ning privaatset atmosfääri – igati mõnus lõõgastus suve alguseks.

Kohtumiseni tuleval suvel Põlvamaal!
Arvo, ES5MC

CONTESTING

Estonian Open Championship 2006 results

(Place, Call, QSOs, Mults, Score)

(* = Low Power)

Category C - CW

ES STATIONS

Category A - Mixed

1.	ES5RR	428	27	18603
2.	*ES0MC	303	24	12048
3.	*ES7NY	190	24	6312
4.	*ES2NF	188	19	4978
5.	*ES8DH	171	18	4158
6.	*ES5JR	214	14	4158
7.	*ES6KW	82	14	1344
8.	ES1QX	48	7	553

1.	ES6DO	271	12	6144
2.	*ES5QA	242	13	5772
3.	*ES1OX	203	13	4836
4.	ES3CC	224	12	4536
5.	ES1AN	186	12	4128
6.	*ES2JL	193	12	3792
7.	*ES3VI	130	12	2880
8.	*ES6CO	161	10	2740
9.	*ES5RNC	141	8	1952
10.	ES1WN	17	0	0
11.	*ES1AO	25	0	0

Category D - Club Stations

Category B - SSB

1.	ES0QD	328	16	5104
2.	ES5RW	268	15	3840
3.	ES7GM	257	14	3276
4.	*ES3BM	234	12	2556
5.	*ES8TJM	167	12	1944
6.	*ES3AT	171	12	1932
7.	*ES5MG	185	11	1925
8.	*ES7AM	222	9	1890
9.	ES8SX	182	11	1815
10.	*ES5AM	201	10	1660
11.	*ES1LS	152	11	1573
12.	*ES5AGP	200	9	1539
13.	*ES6RMR	193	9	1521
14.	*ES7TA	163	9	1413
15.	*ES6PA	164	9	1305
16.	*ES3GX	145	10	1290
17.	*ES7TH	151	9	1269
18.	*ES5CX	152	9	1188
19.	*ES5RIM	119	9	945
20.	*ES5RBX	116	8	840
21.	*ES3CF	96	9	774
22.	*ES1DC/6	80	9	657
23.	*ES0IC	80	8	552
24.	*ES8AY	84	8	544
25.	ES5RCP	70	8	440
26.	*ES4RC	48	9	414
27.	*ES7AGW	61	7	357
28.	ES1RA	55	8	344
29.	*ES2QN	16	9	144
30.	*ES1IP	8	1	7

1.	ES1A	521	31	23932	
	(ES1AJ, ES1GE)				
2.	ES6Q	486	24	16632	
	(ES5RY, ES5QX)				
3.	ES9A	241	22	7084	
	(ES1YL, ES1CW)				
4.	ES9B	191	17	3247	
	(ES4OJ)				
5.	ES1XQ	136	10	1160	
	(ES2UK, ES2WY)				

Category F - Club Competition

1.	Tartu Contest Team	46327
	(ES6Q, ES5QA, ES5JR, ES5MC, ES5RNC, ES5RW, ES5MG)	
2.	STV	23932
	(ES1A)	
3.	Viimsi RC	18603
	(ES5RR)	
4.	Põhja-Eesti Raadioklubi	6728
	(ES1LS, ES1AN, ES2EZ)	
5.	Pärnu RC	6517
	(ES8SX, ES8DH, ES8AY)	
6.	ERAÜ	6152
	(ES1RA, ES1QX, ES2QN, ES0QD, ES1IP)	
7.	Viljandi Raadioklubi	4689
	(ES7TA, ES7GM)	
8.	TPT Radio Club	4040
	(ES1XQ, ES3VI)	
9.	Lääne-Virumaa Klubi	3247
	(ES9B)	
10.	Jõgeva	1660
	(ES5AM)	
11.	Lõuna-Eesti Raadioklubi	1344
	(ES6KW)	

Check logs: ES2EZ

CONTESTING

FOREIGN STATIONS

Category A - Mixed

				8.*SM5MX	83	12	1896		
				9.*YL3GFT	77	13	1846		
1.	YL7X	181	26	5928	10.	EW7KR	50	16	1472
2.	LY9A	174	26	5902	11.*	SP4GFG	56	14	1456
3.*	LY4L	125	32	5664	12.*	RW3AI	61	11	1276
4.	YL7A	151	29	5655	13.	U3DI	49	11	1078
5.	YL2KO	155	29	5278	14.*	YL2PP	52	11	1012
6.*	LY2FN	105	28	4088	15.	U3DI	49	11	1012
7.	8S5A	110	25	3750	16.*	LY2Y	44	14	980
8.*	YL2PJ	102	23	3634	17.*	PA3AAV	28	16	896
9.	YL3FW	105	24	3336	18.*	RA3DHS	35	13	884
10.	LY3CY	73	21	1974	19.	YL3GCU	47	11	880
11.	LY3NX	66	15	1485	20.*	DD1IM	45	11	880
12.	YL2II	52	15	975	21.*	LY2LF	36	13	858
13.*	YL3AD	57	14	966	22.*	YL2TD	57	8	784
14.	LY2OO	20	11	275	23.*	DL2BIS	41	8	608
15.	LY1EE	16	8	104	24.*	YL3DX	30	10	560

Category B - SSB

				25.*	OK1JOC	28	9	486	
				26.	LY6M	20	9	360	
1.	OZ1ADL	139	19	2413	27.*	F5VHE/QRP	24	7	294
2.	LY3ZM	136	20	2360	28.*	DL1LAW	21	5	200
3.*	LY2CX	110	17	1768	29.	SP8FHJ	13	4	88
4.	LY2ZO	80	19	1444	30.	LZ2UZ	12	4	88
5.*	UA3LHL	77	18	1386	31.*	YL2HK	16	3	84
6.*	LY1GP	96	9	819	32.*	RV4LC	7	4	48
7.*	YL2HB	91	9	774	33.	RA3FD	7	4	40
8.*	SM5U	62	13	767	34.*	OK2BEN	3	3	9
9.*	OH1TD	46	8	328					
10.*	SM0SSJ	31	9	198					
11.*	OH6GFI	19	7	126					
12.	SM5OSZ	14	7	91					

Category D - Club Stations

1. RK3DXZ 4 2 8

(Pavlov Sergej, Molotkov Vladimir)

Category C - CW

1.	LY7M	107	17	3434
2.	LY2F	101	18	3420
3.*	LY4K	104	17	3298
4.	LY2NK	106	16	3136

Category E - SWL

1.	LZ2F319	61	15	4455
2.	ONL3647	47	15	742
3.	R3A002	4	3	112

Check logs: HA1YI, LA6CF, LY1CT, LY2CO, YL2CR

ES results in CQWW 2005

SSB

HP

ES5TV	A	6.437.918	5342	155	518	BALTIC RECORD
ES5RY*	A	1.210.302	1379	114	444	
ES2DJ	A	1.530	37	9	8	
ES5MG*	21	84.185	331	35	114	
ES5RW*	14	847.670	2341	38	147	ES RECORD
ES4RD	14	217.242	1071	32	117	
ES5MC	7	439.725	1816	34	131	BALTIC RECORD
ES7GM*	7	74.366	675	18	85	
ES5QX*	1.8	13.720	227	8	48	

LP

ES6KW	A	74.036	423	35	131	
ES5JR	A	37.700	248	33	97	
ES1BA	A	1.260	16	14	16	
ES4RC	21	22.311	167	20	47	
ES5CX	21	3.185	77	8	27	
ES5RIM	14	1.392	38	9	23	
ES1IP	7	289	15	4	13	
ES5TJO	3.5	15.162	241	12	45	ES RECORD
ES8DH	3.5	9.420	138	12	48	

QRP

ES8SW	A	5.456	106	12	50	
ES1CW	3.5	17.360	265	11	51	BALTIC RECORD

MM

ES1A	MM	1.472.625	2012	110	415	
------	----	-----------	------	-----	-----	--

EESTI VHF/UHF vahendusjaamad, seisuga 15.detsember 2006. a

Tabelis on näidatud olukord <ideaalmaastikul> antud hetke s.o. 2006.a. jõulukuus seisuga. Positiivselt tuleb ära märkida ühiste ettevõtmiste (tänu kuulub Ilmarile ES4RC, Albertile ES4EQ, Mardile ES2NJ ja Akole ES8AY) viljana uute vahendusjaamade tekitamine Rakveres ja Pärnus. Samas on tagasilööki tabanud Rapla ja Järvakandi repiiterite järelvaatajatele tingituna <kapitalismi> pealetungist – QTH-omanike ärihuvid enne kõigel! Ja millele vastupanna on suhteliselt keeruline.

Päris sarnane olukord ka Tallinnas, kus nõudmised <pesa> ja antennialuse üürimiseks on päris üüratud. Aga asju uuritakse ja lootused asjade normaliseerimiseks on siiski olemas. Seni peab kannatama ja leppima sellega, mis on ja mis toimib.

Eesti kaarti vaadates torkavad endiselt silma katteta alad, mis võiksid küll olla täidetud mingi kohaliku vahendusjaamaga. Need ei pruugi enam olla tingimata 145MHz sagedusalas, õigem oleks leida võimalusi aktiveerida 70cm-t. Nagu statistika näitab, on juba väga suurel osal ES-hämmidest kasutada lisaks 2m rigidele ka 435MHz FM-aparatuuri. See muidugi ei tähenda, et 2m vahendusjaamad ei kõlba. Mõned kanalid leiduvad veel ka nende

jaoks. Strateegiliselt võiks lisa repiitereid tekitada ühe Lääne-Eestis (Haapsalu-Lihula, soovitav 2m), mis haaraks ka Hiiumaa suuna. Teiseks oleks Paide-Türi (samuti 2m) hästi valus punkt, kus vahendusjaamast võiks märgatavat abi olla just igasugustele ratatel liikujatele, kes sõidavad ristirästi läbi Eestimaa. Kohalikeks <aktiveeriateks> võiksid vahendusdust pakkuda näiteks 70cm repiiterid Viljandis, Võrus ja Sillamäel.

Elu on näidanud, et vahendusjaama püstitamise eeltingimuseks on vähemalt 5 kuni 10 aktiivse s.o. regulaarselt antud asustatud punk-

tis eetris ennast tuulutava <hämmi> olemasolu. See on see <algrakukene>, kellede peanupude hall ollus suudab ühiselt midagi hästi naljakat genereerida ja ka realiseerida. Küsimus on ainult selles, et kas teeme ära? Kui selline otsus on tehtud ja on tösi taga, siis leidub ka abistavaid käsi mujalt, et asi ei jääks vinduma. Tehnika poolest ei tohiks probleeme tekkida. Heal tahtmisel ja väikeste korrastustööde (uue kutsungi ja uute töösageduste tekitamine) läbiviimisel praeguste omanike poolt, siis on momendilgi <ripakil> jaamu nii Lääne-Eesti, Paide ja Võrusse. Sellest on põ-

gusalt juttu olnud suvisel kokkulekul, aga mingeid kokkuleppeid sõlmitud ei ole kui just välja arvata Tallinna ES1RVA (ES2NJ) rigi komplekti ümber-seadistamine ja loovutamine Pärnusse. Aga nii võiks juhtuda ka ES0RVX/0 loovutamise Paidesse, ES2RVG suunamisega Lihulasse või Haapsalu ja ES2RVC saatmisega Võrumaale... Kas mõtleme ikka veel?

Märkused tabeli juurde:

QRT¹ - seoses asukoha muutmise ajutiselt QRT 1750Hz² - avaneb ka 82.5Hz alatoon kasutamisel
QRT³ - testimisel

de Arvo, ES1CW

Seis 15.detsember 2006. a:

Kanal	TX (MHz)	RX (MHz)	Kutsung	Saate-liik	e.r.p. (dBW)	Avamis-toon	Asukoht	Järel-vaataja	Seisund
VHF									
RV48	145.600	145.000	ES0RVX	F3E	20	1750Hz	Saaremaa	ES0OU	QRV
RV50	145.625	145.025	ES3RVG	F3E	14.5	1750Hz	Järvakandi	ES3BR	QRT ¹
RV52	145.650	145.050	ES5RVE	F3E	16	123Hz	Tartu	ES5LY	QRV
RV54	145.675	145.075	ES0RVX/O	F3E	16	1750Hz	Kuressaare	ES0OU	QRV
RV56	145.700	145.100	ES4RVB	F3E	16	1750Hz ²	Rakvere	ES4RC	QRV
RV58	145.725	145.125	ES3RVF	F3E	14.3	1750Hz	Rapla	ES3IX	QRT ¹
RV60	145.750	145.150	ES8RVP	G3E	14	1750Hz	Pärnu	ES8AY	QRV
RV62	145.775	145.175	ES1RVA	G3E	20	1750Hz	Tallinn	ES9A	QRT ¹
RV62	145.775	145.175	ES2RVC	F3E	20	1750Hz	Tabasalu	ES2RT	reserv
UHF									
RU368	434.600	433.000	ES0RUX	F3E	20	1750Hz	Saaremaa	ES0OU	QRV
RU370	434.625	433.025	ES5RUE	F3E	20	1750Hz	Tartu	ES5LY	QRV
RU372	434.650	433.050	ES3RUF	F3E	20	1750Hz	Rapla	ES3BM	QRV
RU374	434.675	433.075	ES4RUB	F3E	20	1750Hz ²	Rakvere	ES4RC	QRT ³
RU384	434.800	433.200	ES1RUA	F3E	20	1750Hz	Tallinn	ES9A	QRT ¹

23-elemendine antenn 432MHz-le

Allpool kirjeldatud antenn on projekteeritud ES1CW poolt Yagimaxi (YM321) abil 1998.a. Seda antenni kasutas esmakordselt ES0W välipäeval (4x23EL ruut). Hiljem on seda antenni kasutanud välipäevadel ES8A, ES2U, ES2NJ (2x23EL vert.stack) ja statsionaaris ES2NT, ES2NJ ja ES1LS (2x23EL vert.stack)

Võib olla on rohkemgi kasutajaid olnud, aga allkirjutatud puudub sellekohane info.

Igatahes on see antenn osutunud heaks relvaks nii välipäevadel kui statsionaaris.

Tekkis soov kontrollida, milline on selle antenni simulatsiooni tulemus palju kiidetud MMANA-s. Võrreldes YM321 ja MMANA simulatsiooni tulemusi, võib tõdeda, et mõlema programmi poolt simuleeritud suunadiagrammid (joonis 1 ja 3) on praktiliselt identsed. Sama on VSWR kõveratega (joonis 2 ja 4). VSWR < 1.1 @ 432-434MHz on suurepärase. Võimendustes on 0.5dB vahe (18,5dBi ja 18dbi), aga see on marginaalne erinevus. Ainuke suurem erine-

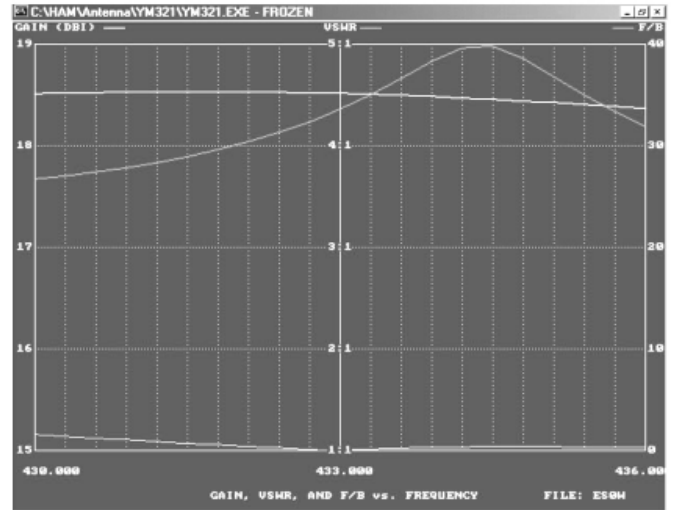
vus on toitepunkti impedantsis, mis on arvutuslikult 33ohm YM321-ga ja 38 ohm MMANA-ga. Seda, kumb programm annab tõesema tulemuse, saab ilmselt kinnitada ainult praktiliste antenni mõõtmistega "põllul".

Kas selline vahe impedantsis on probleem? Usun et ei ole. Modelleerisin MMANA-sse

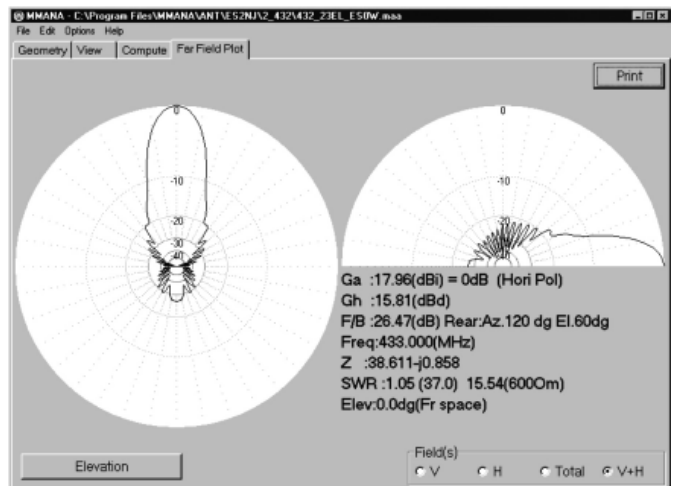
Erinevate läbimõõtudega kiirgaja nii 33 kui 38ohm-le. Halvimal juhul oli tulemuseks VSWR < 1.25. Teoreetiliselt on antenn 5+. Ja praktika on ka seda tõestanud. Ainuke, mis puudub, on praktilised suunadiagrammi ja muude parameetrite korrektne mõõtmine. Loodame ka kunagi selleni jõuda, kuna tööristad selleks on olemas (PolarPlot). Ja lõpetuseks on Tabelis 1 toodud ES0W antenni mõõdud.

ES2NJ,
Mart Tagasaar

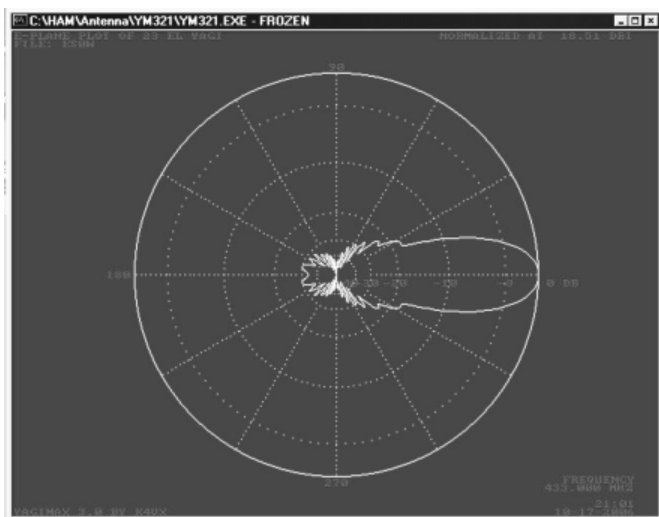
Elementide pikkuste tabel järgmisel leheküljel.

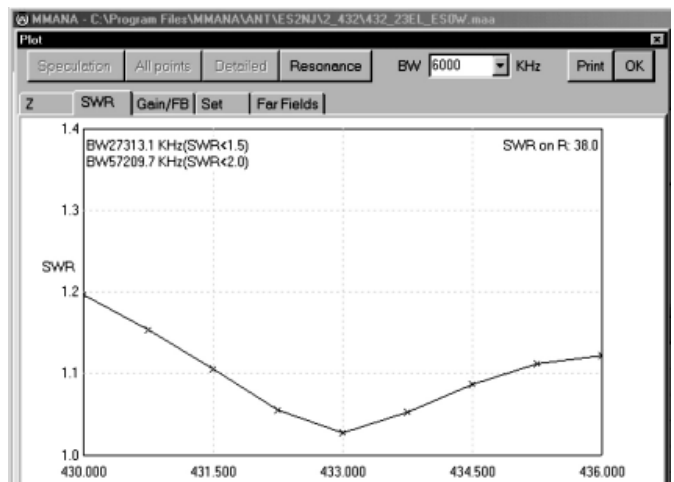
Joonis 2: ES0W ANTENNA CHARACTERISTICS YM321 (Z = 33 ohm)

Joonis 3: ES0W ANTENNA CHARACTERISTICS MMANA (Z = 38 ohm)

Joonis 1: ES0W FARFIELD PLOT YM321: HORIZONTAL

Joonis 4: ES0W ANTENNA VSWR MMANA (Z = 38 ohm)

JUHATUSE TEADE

Lugupeetud ERAÜ liige,

ON AEG TASUDA ÜHINGU LIIKMEMAKSU!

Vastavalt ERAÜ üldkoosoleku otsusele on 2007. a. liikmemaksu suuruseks ühingu kuni 65 a. vanusele tegevliikmele 340 kr, 65 a. ja vanemad tegevliikmed tasuvad 170 kr, pereliikmed 25 kr.

Ühingu liikmemaks 2007. Aasta eest palume tasuda hiljemalt 31. Detsembriks 2006!
ERAÜ arveldusarve: 1120066318 hansapangas.

Täname õigeaegse tasumise eest!
ERAÜ juhatus

23-elemendine antenn 432MHz-le

Antenni mõõdud ilma poomita. Poomi mõju elemendi pikkusele on hästi kirjeldatud DL6WU programmis ja selle abil saab arvutada vajalikud elemendi korrektsioonid.

Element	Pikkus	Kaugus poomil	Läbimõõt
Reflektor	335mm	0	6mm
Kiirgaja	323.5mm	150mm	8mm
Direktor 1	309mm	206mm	6mm
Direktor 2	305mm	321mm	6mm
Direktor 3	303mm	470mm	6mm
Direktor 4	298mm	643mm	6mm
Direktor 5	295mm	835mm	6mm
Direktor 6	292mm	1043mm	6mm
Direktor 7	290mm	1263mm	6mm
Direktor 8	288mm	1495mm	6mm
Direktor 9	286mm	1737mm	6mm
Direktor 10	284mm	1987mm	6mm
Direktor 11	283mm	2246mm	6mm
Direktor 12	281mm	2512mm	6mm
Direktor 13	280mm	2784mm	6mm
Direktor 14	279mm	3063mm	6mm
Direktor 15	278mm	3342mm	6mm
Direktor 16	277mm	3621mm	6mm
Direktor 17	276mm	3900mm	6mm
Direktor 18	275mm	4179mm	6mm
Direktor 19	274mm	4458mm	6mm
Direktor 20	273mm	4736mm	6mm
Direktor 21	271mm	4970mm	6mm

ÕNNITLUSED

ES1RG	Väinö-Gustavi Viljarand	85
ES1AAS	Jüri-Lembit Simm	80
ES8AAA	Aare Sillaots	70
ES6TYA	Aive Luik	70
ES5FD	Voldemar Tubin	70
ES3SC	Kalle Kaare	65
ES3RD	Tiit Saar	65
ES0LBY	Maie Ruuber	65
ES6LC	Jaan Palm	65
ES2SF	Vladimir Mironenko	65
ES8RD	Heldur Aade	60
ES3RY	Jaan Enno	60
OH2OT	Keijo Heimo Henrik Koskela	55
ES7TR	Hillar Raudsepp	55
ES7CU	Indrek Öngo	55
ES6RGY	Olavi Tomson	55
ES5TY	Maia Kolga	55
ES5RIM	Jaan Kleemann	55
ES5EX	Kalju Belänin	55
ES5AM	Mati Solovjov	55
ES3ROG	Gennadi Savenkov	55
ES2RT	Viktor Repponen	55
ES2NJ	Mart Tagasaar	55
ES2HV	Viktor Hansen	55
ES1TCA	Jaak Randmäe	55
ES1II	Hellar Pagi	55
ES1CN	Alar Saldre	55
ES1ATE	Erik Tõnnus	55
OH2HOD	Raili Pauliina Ahtola	50
ES4RR	Valeri Volter	50
ES4NG	Valdek Kilik	50
ES2LBX	Vladimir Danilov	50

SILENT KEY

ELMO JUHE
ESOB1

12.09.1947-16.12.2006.

